

ĮMONIŲ TURTO DRAUDIMO TAISYKLĖS NR. 131

Galioja nuo 2010 m. rugpjūčio 1 d.

I DALIS

BENDROSIOS SĄLYGOS

1. PAGRINDINĖS SĄVOKOS

- 1.1. **Draudikas** – AAS „Gjensidige Baltic“ Lietuvos filialas, teisės aktų nustatyta tvarka turintis teisę vykdyti draudimo veiklą.
- 1.2. **Draudėjas** – asmuo, kuris kreipėsi į Draudiką dėl draudimo sutarties sudarymo arba kuriam Draudikas pasiūlė sudaryti draudimo sutartį, arba kuris sudarė draudimo sutartį su Draudiku.
- 1.3. **Draudimo sutartis** – sutartis, kurios šalys yra Draudikas ir Draudėjas. Draudėjas draudimo sutartimi įsipareigoja mokėti Draudikui draudimo įmokas. Draudikas draudimo sutartimi įsipareigoja sumokėti Draudėjui, Apdraustajam, draudimo sutartyje nurodytam Naudos gavėjui, kurio naudai sudaryta draudimo sutartis, ar nukentėjusiam trečiajam asmeniui draudimo išmoką, apskaičiuotą draudimo sutartyje nustatyta tvarka, jeigu įvyksta draudimo sutartyje nustatytas draudžiamasis įvykis. Draudimo sutartį sudaro šios draudimo taisyklės, Draudėjo prašymas sudaryti draudimo sutartį (jeigu jis buvo pateiktas raštu), draudimo liudijimas ir jo priedai (jeigu jie buvo papildomai pasirašyti Draudiko ir Draudėjo).
- 1.4. **Draudimo taisyklės (toliau – Taisyklės)** – galiojančios draudimo sutarties standartinės sąlygos, kurios yra neatsiejama draudimo sutarties dalis.
- 1.5. **Prašymas sudaryti draudimo sutartį (toliau – Prašymas)** – žodinis Draudėjo pareiškimas arba Draudiko nustatytos formos rašytinis dokumentas, kuriuo išreiškiamas Draudėjo ketinimas sudaryti draudimo sutartį su Draudiku ir kuriuo Draudėjas suteikia Draudikui informaciją apie aplinkybes, turinčias įtakos draudimo rizikai.
- 1.6. **Draudimo liudijimas** – Draudiko išduodamas dokumentas, patvirtinantis draudimo sutarties sudarymą.
- 1.7. **Draudimo objektas** – turiniai interesai, susiję su asmens gyvybe, sveikata, turtu ar civiline atsakomybe.
- 1.8. **Draudimo rizika** – draudimo objektui gresiantis tikėtinas pavojus.
- 1.9. **Apdraustasis** – sveikatos draudimo atveju – draudimo sutartyje nurodytas fizinis asmuo, kurio gyvenime atsitikus draudžiamajam įvykiui Draudikas privalo mokėti draudimo išmoką; civilinės atsakomybės draudimo atveju – draudimo sutartyje nurodytas asmuo, kurio turiniai interesai, susiję su civiline atsakomybe, yra draudžiami; turto draudimo atveju – draudimo sutartyje nurodytas asmuo, kurio turiniai interesai yra draudžiami. Jeigu draudimo sutartyje nėra nurodyta kitaip, Apdraustuoju yra laikomas Draudėjas.
- 1.10. **Naudos gavėjas** – draudimo sutartyje nurodytas asmuo arba Draudėjo, o draudimo sutartyje nustatytais atvejais ir Apdraustojų paskirtas asmuo, turintis teisę gauti draudimo išmoką.
- 1.11. **Neatsaukiamas Naudos gavėjas** – Naudos gavėjas, kuris negali būti vienašališkai, be paties Naudos gavėjo sutikimo, Draudėjo (ar draudimo sutartyje numatytais atvejais – Apdraustojų) atšauktas ar pakeistas.
- 1.12. **Nukentėjęs trečiasis asmuo** – civilinės atsakomybės draudimo atveju asmuo, kuriam Draudėjas ar Apdraustasis padarė žalą.
- 1.13. **Asmenys, susiję su Draudėju ar Apdraustuoju** – Draudėjo ar Apdraustojų darbuotojai, taip pat Draudėjo įgalioti asmenys, kuriems Draudėjas ar Apdraustasis pavedė ar kitaip teisėtai patikėjo draudimo objektą, kiti teisės aktų nustatyta tvarka įgalioti atstovai, apdrausto turto bendrasavininkai. Draudžiant privatų turtą, su Draudėjais susijusiais asmenimis taip pat laikomi šeimos nariai bei asmenys, kartu su Draudėju disponuojantys šiuo turtu.
- 1.14. **Draudimo suma** – draudimo sutartyje nurodyta pinigų suma arba pinigų suma, apskaičiuojama draudimo sutartyje nustatyta tvarka ir, išskyrus draudimo sutartyje nustatytus atvejus, yra lygi maksimaliai draudimo išmokai, galimai išmokėti pagal draudimo sutartį.
- 1.15. **Draudimo įmoka** – draudimo sutartyje nurodyta pinigų suma, kurią Draudėjas draudimo sutarties sąlygomis moka Draudikui už draudimo apsaugą.
- 1.16. **Draudimo apsauga** – Draudiko įsipareigojimas įvykus draudžiamajam įvykiui mokėti draudimo išmoką.

- 1.17. **Draudžiamasis įvykis** – draudimo sutartyje nurodytas atsitikimas, kuriam įvykus Draudikas privalo mokėti draudimo išmoką.
- 1.18. **Draudimo išmoka** – pinigų suma, kurią įvykus draudžiamajam įvykiui Draudikas privalo išmokėti Draudėjui ar kitam asmeniui, turinčiam teisę į draudimo išmoką.
- 1.19. **Nedraudžiamasis įvykis** – draudimo sutartyje nurodytas atsitikimas, kuriam įvykus Draudikas neprivalo mokėti draudimo išmokos.
- 1.20. **Draudimo interesas** – nuostolis, kurį gali patirti Draudėjas, Apdraustasis arba Naudos gavėjas, įvykus draudžiamajam įvykiui.
- 1.21. **Turto draudimas** – asmens turinių interesų draudimas, kurio atveju draudimo išmokos dydis priklauso nuo tam asmeniui padarytų ar jo patirtų nuostolių, asmens patirtų kitų išlaidų dydžio, tačiau neviršijant draudimo sumos.
- 1.22. **Civilinės atsakomybės draudimas** – asmens turinių interesų, susijusių su civiline atsakomybe už nukentėjusiems tretiesiems asmenims ar jų turtui padarytą žalą, draudimas, kai Draudiko mokamos draudimo išmokos dydis priklauso nuo nuostolių, kuriuos Apdraustasis privalo atlyginti nukentėjusiam trečiajam asmeniui už padarytą žalą, dydžio, tačiau neviršijant draudimo sumos.
- 1.23. **Žala** – turto sunaikinimas, sugadinimas, praradimas, asmens sužalojimas ar gyvybės atėmimas ir dėl to patirtos išlaidos (tiesioginiai nuostoliai) dėl draudimo sutartyje nurodytų draudžiamųjų įvykių. Taisyklių Draudimo sąlygose ir/arba Draudimo apsaugos papildomose sąlygose, atsižvelgiant į draudimo objektą, žala gali būti apibrėžiama kitaip.
- 1.24. **Nuostoliai** – patirtos žalos pinigine išraiška.
- 1.25. **Atgrežtinio reikalavimo teisė (Draudiko regresinio reikalavimo teisė)** – Draudiko teisė reikalauti išmokėtų sumų iš atsakingo už padarytą žalą asmens.
- 1.26. **Draudimo laikotarpis** – laiko tarpas nuo draudimo apsaugos pradžios iki pabaigos, kuris nebūtinai sutampa su draudimo sutarties terminu. Jei kitaip nenustatyta draudimo sutarties sąlygose, suprantama, kad draudimo apsauga galioja tik draudimo laikotarpiu.
- 1.27. **Draudimo terminas** – draudimo liudijime nustatytas draudimo sutarties galiojimo laikotarpis šalims sąžiningai ir laiku vykdant sutartinius įsipareigojimus.
- 1.28. **Draudimo vertė** – draudžiamo turto ar turtinės rizikos vertė, išreikiama pinigais.
- 1.29. **Išskaita** – procentais išreikšta arba fiksuota pinigų suma, kuria yra mažinama draudimo išmoka.
- 1.30. **Besąlyginė išskaita** – suma, kuri bus išskaitoma iš nuostolio sumos kiekvieno draudžiamojo įvykio atveju. Jeigu draudimo sutartyje nėra nurodyta kitaip, laikoma, kad išskaita yra besąlyginė.
- 1.31. **Sąlyginė išskaita** – suma, kurios Draudikas neatlygina, jei nuostolio suma mažesnė arba lygi išskaitos sumai; tais atvejais, kai nuostolio suma didesnė nei išskaita, draudimo išmoka bus mokama neišskaičiuojant išskaitos.
- 1.32. **Proporcinis draudimas** – jeigu draudimo sutartyje nustatyta draudimo suma yra mažesnė už draudimo vertę, tai įvykus draudžiamajam įvykiui, Draudikas privalo atlyginti Draudėjui (Naudos gavėjui) jo patirtų nuostolių dalį, proporcingą draudimo sumos ir draudimo vertės santykiui draudimo sutarties sudarymo dieną.
- 1.33. **Pirmos rizikos draudimas** – draudimas, kai kiekviena žala atlyginama iki draudimo sutartyje nurodytos draudimo sumos, neatsižvelgiant į draudimo sumos ir draudimo vertės santykį. Pirmos rizikos draudimui netaikoma proporcinio draudimo sąlyga.

2. SUTARTIES SUDARYMO TVARKA

- 2.1. Draudimo sutartis sudaroma rašytine forma, o jos sudarymas yra patvirtinamas Draudiko išduodamu draudimo liudijimu.
- 2.2. Prieš sudarant draudimo sutartį, Draudėjas užpildo ir pateikia Draudikui ar jo atstovui Draudiko nustatytos formos ir turinio Prašymą. Už Prašyme pateiktų duomenų teisingumą atsako Draudėjas. Draudikui ar jo atstovui sutikus, Prašymas gali būti pateiktas žodžiu, jeigu tai leidžia draudimo rūšies taisyklės, nurodant patvirtintame Prašyme prašomus pateikti duomenis.
- 2.3. Prieš sudarydamas draudimo sutartį, Draudikas ar jo atstovas turi teisę apžiūrėti apdraudžiamą objektą, savo lėšomis paskirti ekspertizę jo vertei nustatyti.

- 2.4. Draudikas ar jo atstovas, remdamasis Draudėjo pateikta ir rizikos įvertinimo metu gauta informacija bei dokumentais, nustato draudimo sąlygas.
- 2.5. Jeigu Draudėjas pageidauja draustis individualiomis (nestandartinėmis) draudimo sąlygomis, remiantis Taisyklėmis, gali būti sudaryta individuali draudimo sutartis. Tokiu atveju, jeigu draudimo sąlygos nurodytos individualioje draudimo sutartyje ir šiose Taisyklėse skiriasi, vadovaujamosi individualioje draudimo sutartyje nurodytomis sąlygomis.
- 2.6. Jeigu Draudėjas neatsakė į Draudiko ar jo atstovo prašymą, nenurodytas Prašyme, o Draudikas ar jo atstovas, neatsižvelgdamas į tai, sudarė draudimo sutartį, tai Draudikas netenka teisės reikalauti nutraukti draudimo sutartį ar pripažinti ją negaliojančia remdamasis tuo, kad Draudėjas jam nepateikė duomenų ar kitokios informacijos.

3. DRAUDIMO ĮMOKŲ MOKĖJIMO TVARKA. DRAUDIMO SUTARTIES GALIOJIMAS

- 3.1. Draudimo sutartis paprastai yra sudaroma vienerių metų laikotarpiui. Atskiru šalių susitarimu draudimo sutartis gali būti sudaroma kitam laikotarpiui. Draudimo apsaugos galiojimo laikotarpis nurodomas draudimo liudijime.
- 3.2. Pasirašęs draudimo sutartį, Draudėjas privalo sumokėti draudimo įmoką arba pirmąją jos dalį iki sutartyje numatyto termino.
- 3.3. Draudimo įmoka gali būti sumokėta iš karto arba dalimis, Draudiko ir Draudėjo susitarais įmokos mokėjimo terminais, tai nurodant draudimo liudijime.
- 3.4. Draudimo įmoka Draudikui mokama grynaisiais pinigais arba banko pavedimu.
- 3.5. Draudimo sutarties įsigaliojimo ir įmokos mokėjimo tvarka:
 - 3.5.1. Visais atvejais draudimo sutarties įsigaliojimas yra siejamas su visos ar pirmos draudimo įmokos dalies sumokėjimu, t.y. draudimo sutartis įsigalioja tik po to, kai Draudėjas sumoka visą ar pirmą draudimo įmokos dalį, neatsižvelgiant į tai, ar draudimo sutartyje numatyta, kad visa ar pirmą draudimo įmokos dalis privalo būti sumokėta sutarties sudarymo dieną, ar sutartyje yra numatytas įmokos ar pirmos jos dalies atidėjimas:
 - 3.5.1.1. Jei draudimo sutartyje yra numatyta, kad visa ar pirmą draudimo įmokos dalis privalo būti sumokėta draudimo sutarties sudarymo dieną, ir Draudėjas tinkamai įvykdo prievolę mokėti draudimo įmoką (t.y. nurodytu terminu sumoka visą ar pirmą draudimo įmokos dalį), tai draudimo sutartis įsigalioja nuo sutartyje nurodyto draudimo laikotarpio pradžios, o draudimo apsauga yra taikoma tik po draudimo sutarties įsigaliojimo įvykusiems draudžiamiesiems įvykiams.
 - 3.5.1.2. Jei draudimo sutartyje yra numatyta, kad visa ar pirmą draudimo įmokos dalis privalo būti sumokėta vėliau nei draudimo sutarties sudarymo dieną, ir Draudėjas tinkamai įvykdo prievolę mokėti draudimo įmoką (t.y. nurodytu terminu sumoka visą ar pirmą draudimo įmoką), tai draudimo sutartis įsigalioja nuo draudimo įmokos sumokėjimo momento, o draudimo apsauga yra taikoma nuo draudimo sutartyje nurodyto draudimo laikotarpio pradžios.
 - 3.5.1.3. Jei Draudėjas sumoka visą draudimo įmoką ar pirmą jos dalį, praleidęs draudimo sutartyje numatytą įmokos sumokėjimo terminą ne daugiau kaip 5 dienas, neatsižvelgiant į tai, ar draudimo įmoka (pirmą draudimo įmokos dalis) privalėjo būti sumokėta sutarties sudarymo dieną, ar buvo numatytas vėlesnis jos sumokėjimo terminas, draudimo sutartis įsigalioja praėjus 72 val. po draudimo įmokos sumokėjimo momento, o draudimo apsauga yra taikoma tik po draudimo sutarties įsigaliojimo įvykusiems draudžiamiesiems įvykiams. Draudimo įmokos sumokėjimo terminą praleidus daugiau kaip 5 dienas draudimo sutartis neįsigalioja, o sumokėta draudimo įmoka ar jos dalis (-ys) Draudėjo pasirinkimu gali būti įskaitoma naujai sudaromai draudimo sutarčiai arba grąžinama Draudėjui.
 - 3.5.2. Jeigu sutarta metinę draudimo įmoką mokėti dalimis, tai:
 - 3.5.2.1. po pirmosios draudimo įmokos dalies sumokėjimo visos kitos įmokos laikomos atidėtos draudimo įmokos dalimis, nes jų mokėjimas atidedamas iki sutartyje numatyto mokėjimo termino;

- 3.5.2. Draudikas gali nedelsdamas pareikalauti sumokėti atidėtas draudimo įmokų dalis, jeigu Draudėjas delsia visiškai ar iš dalies sumokėti kuria nors įmokos dalį; Draudikas vienašališkai išsiunčia Draudėjui pranešimą apie draudimo įmokos mokėjimo terminų pakeitimą, kuris tampa privalomas Draudėjui.
- 3.5.3. Draudėjui nesumokėjus atidėtos antros ar tolesnės draudimo įmokos dalies draudimo sutartyje numatytu terminu, Draudikas išsiunčia Draudėjui pranešimą raštu, nurodydamas, jog per 15 dienų nuo pranešimo gavimo Draudėjui nesumokėjus atidėtos draudimo įmokos dalies, draudimo apsauga bus sustabdyta. Draudimo apsauga atnaujinama kitą dieną po atidėtos draudimo įmokos dalies (-ių) sumokėjimo dienos. Jei draudimo apsaugos sustabdymas dėl atidėtos draudimo įmokos dalies nesumokėjimo tęsiasi ilgiau nei 3 mėnesius, Draudikas turi teisę vienašališkai nutraukti sutartį.
- 3.6. Net ir pasibaigus sutarties galiojimo laikotarpiui ar ją nutraukus, Draudėjo pareiga sumokėti įmokas už sutarties galiojimo laikotarpį, kuriuo galiojo draudimo apsauga, išlieka.
- 3.6.1. Draudimo įmokos sumokėjimo momentu laikoma:
 - 3.6.1.1. kai mokama grynaisiais pinigais - pinigų gavimo diena;
 - 3.6.1.2. kai mokama pavedimu - pinigų įskaitymo į Draudiko ar Draudimo tarpininko sąskaitą dieną.
- 3.7. Draudimo sutarties galiojimas baigiasi, kai:
 - 3.7.1. baigiasi draudimo liudijime nurodytas draudimo laikotarpis, kuriam ji sudaryta;
 - 3.7.2. apdrausto turto nuosavybės teisė iš asmens, kurio interesais buvo sudaryta draudimo sutartis, pereina kitam asmeniui. Draudimo sutartis laikoma pasibaigusia nuo nuosavybės teisės perėjimo momento;
 - 3.7.3. papildomos draudimo sutarties galiojimas baigiasi liudijime nurodyta dieną, bet ne vėliau kaip iki pagrindinės sutarties galiojimo pabaigos.
 - 3.7.4. Žuvus draudimo objektui. Laikoma, kad draudimo objektas žuvo dėl draudžiamojo įvykio, kai yra išmokama draudimo išmoka dėl objekto vagystės ar sunaikinimo, vadovaujantis šiu Taisyklių Draudimo sąlygomis.
- 3.8. Draudimo apsauga neteikiama įvykiams, įvykusiems draudimo apsaugos sustabdymo metu.
- 3.9. Draudimo sutartis negalioja Lietuvos Respublikos (toliau - LR) Civiliniame kodekse (toliau - CK) numatytais sandorių negaliojimo atvejais.

4. DRAUDIKO TEISIŲ IR PAREIGŲ PERLEIDIMAS KITAM DRAUDIKUI

- 4.1. Draudikas, gavęs LR Draudimo priežiūros komisijos (toliau - DPK) leidimą, rašytinės sutarties pagrindu turi teisę teises ir pareigas pagal draudimo sutartį perleisti kitai draudimo įmonei, kurios Europos Sąjungos valstybės narės draudimo įmonei ar užsienio valstybės draudimo įmonės filialui, įsteigtam Lietuvos Respublikoje ar kitoje Europos Sąjungos valstybėje narėje.
- 4.2. Draudiko teisės ir pareigos pagal draudimo sutartį gali būti perleidžiamos LR DPK įpareigojimu kitiems, jas ketinantiems perimti subjektams, jeigu toks Draudiko teisių ir pareigų pagal draudimo sutartį perleidimas užkirstų kelią Draudiko nemokumui ir/ar apsaugotų Draudėjo, Apdraustojo (-ųjų) ir Naudos gavėjų interesus, atsirandančius pagal draudimo sutartį.
- 4.3. Ketindamas perleisti teises ir pareigas pagal draudimo sutartį Draudikas privalo informuoti Draudėjus, Apdraustuosius, Naudos gavėjus galiojančių teisių aktų nustatyta tvarka.
- 4.4. Draudėjas, nesutikdamas su teisių ir pareigų pagal draudimo sutartį perleidimu, turi teisę nutraukti draudimo sutartį nustatyta tvarka per vieną mėnesį nuo teisių ir pareigų perleidimo.

5. DRAUDIMO SUTARTIES NUTRAUKIMAS AR PAKEITIMAS. ŠALIŲ ATSISKAITYMAS NUTRAUKUS SUTARTĮ

- 5.1. Draudimo sutartis gali būti nutraukta prieš draudimo liudijime nustatytą jos galiojimo laikotarpį:
 - 5.1.1. jeigu po draudimo sutarties įsigaliojimo išnyko galimybės įvykti draudžiamajam įvykiui arba draudimo rizika išnyko dėl aplinkybių, nesujusių su draudžiamuoju įvykiu (draudimo objektas žuvo dėl priežasčių, nesujusių su draudžiamuoju įvykiu, kt.); Šiuo atveju Draudikas turi teisę į draudimo įmokos dalį, kuri yra proporcinga draudimo sutarties galiojimo laikotarpiui;
 - 5.1.2. vienašališku Draudiko raštišku sprendimu, jeigu draudimo apsaugos sustabdymas dėl draudimo įmokos ar jos dalies nesumokėjimo tęsiasi ilgiau negu 3 mėnesius;
 - 5.1.3. draudėjo iniciatyva, ne vėliau kaip prieš 30 dienų raštu išpėjus Draudiką apie sutarties nutraukimą; Draudėjui grąžinama draudimo įmokos dalis už likusį draudimo sutarties galiojimo laikotarpį, išskaičiuavus draudimo sutarties sudarymo ir vykdymo išlaidas, kurios sudaro iki 30% nuo įmokėtos draudimo įmokos sumos, bei pagal tą draudimo sutartį mokėtas ir mokėtinas draudimo išmokas; draudimo sutarties šalims raštiškai susitarus;
 - 5.1.4. kitais LR teisės aktų nustatytais pagrindais.
- 5.2. Jeigu draudimo sutarties galiojimo metu iš esmės pasikeičia aplinkybės, dėl kurių padidėja ar gali padidėti draudimo rizika, apie tai Draudėjas privalo pranešti raštu Draudikui tuoj pat, kai apie tokius pasikeitimus sužinojo, bet ne vėliau kaip per 3 darbo dienas, nebent šiu Taisyklių Draudimo sąlygose yra nurodyta kitaip.

- 5.3. Draudikas, kuriam buvo pranešta apie draudimo rizikos padidėjimą, turi teisę reikalauti pakeisti draudimo sutarties sąlygas arba padidinti draudimo įmoką. Jeigu Draudėjas tokiu atveju nesutinka pakeisti draudimo sutarties sąlygų ar mokėti didesnės draudimo įmokos, Draudikas turi teisę kreiptis į teismą dėl draudimo sutarties nutraukimo ar pakeitimo iš esmės pasikeitus aplinkybėms.
- 5.4. Jeigu Draudėjas neįvykdo Taisyklių Draudimo sąlygose nustatytos pareigos pranešti apie rizikos padidėjimą, Draudikas turi teisę reikalauti nutraukti draudimo sutartį ir atlygti nuostolius tiek, kiek jų nepadengia gautos draudimo įmokos. Tačiau Draudikas neturi teisės reikalauti nutraukti draudimo sutartį, jeigu išnyko aplinkybės, galėjusios sukelti draudimo rizikos padidėjimą.
- 5.5. Jeigu draudimo sutarties galiojimo metu iš esmės pasikeičia aplinkybės, dėl kurių sumažėja ar gali sumažėti draudimo rizika, Draudėjas dėl draudimo rizikos sumažėjimo turi teisę reikalauti pakeisti draudimo sutarties sąlygas arba sumažinti draudimo įmoką. Jeigu Draudikas tokiu atveju nesutinka pakeisti draudimo sutarties sąlygų ar sumažinti draudimo įmokos ar jos dalį, Draudėjas turi teisę kreiptis į teismą dėl draudimo sutarties nutraukimo ar pakeitimo iš esmės pasikeitus aplinkybėms.
- 5.6. Pasikeitus draudimo sutartyje nurodytam Draudėjo buveinės adresu, pavadinimui, telefono/fakso numerui, el. pašto adresui ar kitiems rekvizitams, per 3 darbo dienas apie tai raštu informuoti Draudiką.

6. DVIGUBO DRAUDIMO, NEVISIŠKO DRAUDIMO BEI PAPILDOMO DRAUDIMO SĄLYGOS

- 6.1. Jeigu draudimo sutarties galiojimo metu Draudėjas sudaro draudimo sutartį su kita draudimo įmone apdrausti jau apdraustus pagal Taisyklės draudimo objektus nuo tu pačių rizikų (dvigubas draudimas), tai jis per 10 kalendorinių dienų nuo tokios draudimo sutarties pasirašymo dienos privalo raštu pranešti Draudikui apie kitus Draudikus ir nurodyti kitos draudimo sutarties galiojimo terminus, draudimo sumas bei draudimo objektus.
- 6.2. Dvigubo ir nevisiško draudimo sąlygos nuostolių draudimo sutartyse:
 - 6.2.1. Jeigu Draudėjui, Apdraustajam ar Naudos gavėjui priklauso draudimo išmoka už to paties draudžiamojo įvykio tas pačias pasekmes pagal kelias draudimo sutartis (dvigubas draudimas), tai kiekvienas Draudikas atlygina nuostolius proporcingai pagal savo atsakomybės dalį, tačiau bendra draudimo išmokų suma neturi viršyti žalos dydžio. Taip pat, jeigu yra susitarta su kitu Draudiku dėl besąlyginės išskaitos (franšizės) taikymo, tai žalos bendras atlyginimas pagal visas draudimo sutartis negali būti didesnis už žalos dydį atėmus besąlyginę išskaitą (franšizę).
 - 6.2.2. Jeigu draudimo sutartyje, išskyrus LR teisės aktų numatytus atvejus, nustatyta draudimo suma yra mažesnė už draudimo vertę (nevisiškas draudimas), tai įvykus draudžiamajam įvykiui, Draudikas privalo atlygti Draudėjui, Apdraustajam ar Naudos gavėjui jo nuostolius vadovaudamasis nevisiško draudimo sąlygomis nurodytomis Taisyklių Draudimo sąlygose (II dalis).
 - 6.2.3. Jeigu draudimo sutartyje, išskyrus LR teisės aktų numatytus atvejus, yra apdrausta tik dalis turto ar rizikos (draudimo) vertės, Draudėjas ar Naudos gavėjas turi teisę papildomai juos apdrausti, sudarydamas papildomą draudimo sutartį su tuo pačiu ar kitu Draudiku. Tačiau šiais atvejais bendra draudimo suma pagal visas draudimo sutartis negali viršyti draudimo vertės.
 - 6.2.4. Jeigu draudimo suma, nurodyta draudimo sutartyje, viršija draudimo vertę (draudimas, viršijantis draudimo vertę), tai draudimo sutartis negalioja dėl tos draudimo sumos dalies, kuri viršija draudimo vertę.
 - 6.2.5. Jeigu draudimo suma buvo padidinta dėl Draudėjo apgaulės, Draudikas turi teisę reikalauti draudimo sutartį pripažinti negaliojančia ir atlygti jam padarytus nuostolius, kiek jų nepadengia gauta draudimo įmoka.
- 6.3. Dvigubo draudimo sąlygos sumų draudimo sutartyse:
 - 6.3.1. Jeigu Draudėjui, Apdraustajam ar Naudos gavėjui priklauso draudimo išmoka pagal kelias sumų draudimo sutartis, tai draudimo išmoka apskaičiuojama ir išmokama pagal kiekvieną draudimo sutartį, neatsižvelgiant į taisyklę 6.2. p. nurodytas sąlygas.

7. INFORMACIJOS KITAI SUTARTIES ŠALIAI TEIKIMO TVARKA. PAREIGA SAUGOTI INFORMACIJĄ

- 7.1. Bet koks pranešimas, kurį viena draudimo sutarties šalis privalo perduoti kitai šaliai, turi būti pateikiamas raštu. Tarpininkai nėra įgalioti šiuos pranešimus ir/ar pranešimus priimti.
- 7.2. Pranešimas, išsiųstas laišku draudimo liudijime nurodytu adresu arba perduotas faksimiliniu ryšiu draudimo liudijime nurodytu numeriu, arba atsiųstas draudimo liudijime nurodytu elektroninio pašto adresu, laikomas tinkamai įteiktu pagal šias Taisykles.
- 7.3. Draudikas privalo neskelbti informacijos apie Draudėją (asmens duomenys, turtinė padėtis ir t.t.), gautos vykdam draudimo sutartis.

- 7.4. Informacija, susijusi su Draudėju, gali būti atskleista teisės aktų numatytais atvejais arba esant raštiškam Draudėjo sutikimui, arba jo prašymui.
- 7.5. Draudikas atsako už informacijos apie Draudėją paskleidimą teisės aktų nustatyta tvarka, išskyrus tuos atvejus, kai teisės aktai leidžia tokią informaciją skelbti.

8. GINČŲ SPRENDIMO TVARKA

- 8.1. Ginčai, kylantys dėl draudimo sutarties, sprendžiami derybų būdu, o nesusitarus, nagrinėjami LR teismuose.
- 8.2. Draudėjas, Apdraustasis, Naudos gavėjas, manantis, kad Draudikas sutartinuose santykiuose pažeidė jo teises ar teisėtus interesus, turi raštu kreiptis į Draudiką jo buveinės adresu, motyvuotai nuroydamas ginčo aplinkybes ir savo reikalavimą. Kreipimasis turi būti pagrįstas objektyviais įrodymais.
- 8.3. Draudikas atsakymą į 8.2. p. nurodytą kreipimąsi išsiunčia ne vėliau kaip per 30 dienų nuo jo gavimo momento.
- 8.4. Draudėjas, Apdraustasis, Naudos gavėjas teisės aktų numatytais atvejais ir tvarka turi teisę kreiptis į LR DPK dėl tarp jo ir Draudiko kilusio ginčo.
- 8.5. Visais šiose Taisyklėse ir draudimo sutartyje nesureguliuotais atvejais taikomos LR draudimo įstatymo ir kitų teisės aktų normos, jeigu draudimo sutarties šalys raštu nesusitarė kitaip.

II DALIS

ĮMONIŲ TURTO DRAUDIMO SĄLYGOS

1. DRAUDIMO OBJEKTAS

- 1.1. Draudžiamas draudimo sutartyje nurodytas nekilnojamas ir/ar kilnojamas turtas, priklausantis draudėjui.
 - Turtas* - materialus turtas, skirstomas į šias pagrindines grupes: pastatas, įrengimus bei atsargas. Draudikai ir draudėjai susitarus, turtas sutartyje gali būti suskirstytas ir į kitokias grupes ar iš viso į grupes neskirstomas.
 - Be to, gali būti apdraustas ir turtas, draudėjo gautas išsimokėtina arba išperkamos nuomos būdu, išsinuomotas pagal turto nuomos sutartį arba gautas iš kitų organizacijų ir gyventojų perdirbti, remontuoti, parduoti, saugoti, panaudoti ar kitais pagrindais, jeigu jo nėra apdraudęs savininkas.
- 1.3. **Nekilnojamojo turto draudimo objektai:**
 - 1.3.1. *Pastatas, jo dalis, patalpa pastate (toliau - pastatas)* - objektas, pastatytas naudojant statybinės medžiagas, tvirtai sujungtas su žeme, kurio buvimo vietos negalima pakeisti, nekeičiant jo naudojimo paskirties ar nemažinant vertės. Apibrėžimas *tvirtai sujungta su žeme* reiškia, kad pastato konstrukcijos yra įleistos į žemę (vandens telkinių dugną) ar remiasi į žemės paviršių (vandens telkinių dugną). Kartu su pastatu apdraudžiamos ir jo sudėtinės dalys, viso apdraudžiamo pastato eksploatacijai ir/ar aptarnavimui skirti pagal paskirtį ir prigimtį stacionarus (nekilnojami) vidaus įrenginiai, konstrukcijos bei įranga, stacionarus inžineriniai tinklai esantys pastato išorėje įmonės teritorijos ribose iki jų jungties su bendro naudojimo tinklais.
 - 1.3.2. *Kiti sklypo statiniai* - įmonės teritorijos ribose esantys stacionarus pastatų priklausiniai: tvoros, teritorijos danga, el. pastotės, stoginės, rampos ir pan. yra draudžiami tik jei atskirai nurodyti draudimo sutartyje.
 - 1.4. **Kilnojamojo turto draudimo objektai:**
 - 1.4.1. *Įrengimai* - stacionarus (įskaitant jiems priklausantį pamatą ir įmūrijimą) ir nestacionarus įrenginiai, skirti ūkinei, gamybinei veiklai plėtoti, įmonės inventorius, kompiuterinė įranga, organizacinė technika, baldai ir kt.;
 - 1.4.2. *Atsargos* - produkcija, žaliavos, medžiagos, kuras, prekės, nebaigta gaminti produkcija ir kt. materialiosios vertybės. Sudarant sutartį, turtas papildomai gali būti suskirstytas į smulkesnius pogrupius (pvz., elektroninė technika, kompiuterinė įranga, baldai, nebaigta gaminti produkcija, kuras ir pan.).
- 1.5. Draudikai ir draudėjai susitarus ir tai nurodžius draudimo sutartyje, papildomai galima apdrausti:
 - 1.5.1. *papildomas išlaidas*, tiesiogiai susijusias su draudžiamojo įvykio padarinių likvidavimu, skirtas draudžiamojo įvykio vietai sutvarkyti ir išvalyti (nugriauti/demontuoti išlikusį turtą ar jo dalį, išgabauti liekanas), kurių draudimo suma viršija 1% viso draudžiamo turto draudimo sumos. Papildomos išlaidos, neviršijančios arba lygios 1% turto draudimo sumos, yra apdraudžiamos automatiškai.
 - 1.5.2. *draudėjo investicijas* - suma, kurios neviršijant draudžiamą padidėjusi dėl sutarties galiojimo metu atlikto remonto ar rekonstrukcijos pastato vertės dalis, naujai įsigyti pastatai (jų dalys), įrengimai ar atsargos.
 - 1.5.3. *darbų paspartinimo išlaidas* - draudėjo išlaidas dėl draudžiamojo įvykio sunaikintam ar sugadintam turtui atkurti/remontuoti ir išlaidas, skirtingai apmokėti už darbą nakties metu, poilsio ir švenčių dienomis, už viršvalandžius, pagreintą krovinių pristatymą, išskyrus jų pristatymą oro transportu;

- 1.5.4. išlaidas už krovinių pristatymą oro transportu;
1.5.5. kompiuterių programas;
1.5.6. kitas draudėjo ir draudiko sutartas ir draudimo sutartyje nurodytas išlaidas.
- 1.6. Jeigu nesusitarta kitaip ir tai nenurodyta draudimo sutartyje, šių taisyklių sąlygomis neapdraudžiama:
- 1.6.1. visų rūšių transporto priemonės, Vyriausybės nustatyta tvarka registruojamos atitinkamos institucijose, pinigines ir atsiskaitomosis lešos, grynieji pinigai, vertybiniai popieriai, loterijų bilietai, dokumentai, kartotekos, planai, brėžiniai, duomenų bazės (kompiuterinės bylos), informacija įvairiose duomenų laikmense;
- 1.6.2. įmonės darbuotojų daiktai, darbuotojų grynieji pinigai, kreditingės kortelės, vertybiniai popieriai, automobiliai, kitas turtas;
- 1.6.3. parodų eksponatai, meno vertybės, antikvariniai dirbiniai, įvairių rūšių kolekcijos, neapdoroti tauriniai metalai bei brangakmeniai, perlai, juvelyriniai ar kiti dirbiniai iš jų (ar panaudojus juos);
- 1.7. Pagal šias taisykles nedraudžiama: orlaiviai, laivai, žemės sklypai, vandens telkiniai, augalai, gyvūnai, statybos/montavimo darbai, civilinė atsakomybė prieš trečiuosius asmenis.

2. DRAUDŽIAMIEJI ĮVYKIAI

- Draudimo išmoka mokama už sutarties galiojimo metu staiga ir netikėtai sunaikintą, sugadintą ar prarastą turtą nurodytą draudimo sutartyje, dėl draudimo sutartyje nurodytų (visų ar draudėjo pasirinktų kelių) draudžiamųjų įvykių:
- 2.1. **Ugnies poveikio:**
2.1.1. *Gaisro* - ugnies, atsiradusios ne šiam tikslui skirtose vietose arba išsiveržusios iš jos ir galinčios plisti savaime, taip pat kai gaisro priežastis yra trumpas elektros jungimas. Atlyginami ir tie nuostoliai, kurie padaryti gesinant gaisrą.
- 2.1.2. *Žaibo įtrenkimo* - tiesioginio žaibo kanalo kontakto su apdraustu turtu, kai juo prateka žaibo srovė. Tiesioginio žaibo kanalo kontakto su apdraustu turtu nuostoliai atlyginami tik tada, kai įvykiu vietoje vienareikšmiškai (t.y. vizualiai ar nesudėtingu matavimų būdu) galima nustatyti, jog apdraustas turtas buvo sugadintas ar sunaikintas tik dėl tiesioginio žaibo iškvos poveikio (t.y. perdegė, suskilo, trupėjupo saugikliai ir/arba kitos detalės buvo paveiktos ugnies, karščio, kibirkščiavimo, dėl to pasikeitė jų forma, spalva, matyti apnėgėjimai, ištekėjimai, suodžiai, ištirpę/aptirpę metalas ar plastmasė) ir negali būti toliau naudojamas pagal paskirtį.
- Taip pat atlyginami nuostoliai, kurie susidarė ant apdrausto turto užvirtus žaibo įtrenkimu paveiktiems medžiams arba kitiems daiktams.
- 2.1.3. *Sprogimo*. Sprogimo laikomas ypač greitai vykstantis medžiagos fizinio būvio pokytis, lemiantis staigų didelio energijos kiekio ribotame tūryje išskyrimą. Sprogimo sukelti nuostoliai apdraudžiami net ir tuo atveju, jei talpos, kurioje įvyko sproginimas, sienos nepažeistos.
- 2.1.4. *Skraidymo aparatu, jų dalių, krovinių iš jų užkritimo*.
- 2.1.5. *Suodžių ar dūmų*, atsiradusių dėl ugnies poveikio.
- 2.1.6. Taip pat nuostoliai, atsiradę dėl trečiųjų asmenų tyčinės veikos t.y. padeginių, sproginimų.
- 2.2. **Gamtinių jėgų poveikio:**
2.2.1. *Audros* - stipraus vėjo (vėjo greitis 20 m/s ir didesnis), kuris ardo pastatus, laužo medžių šakas, išjudina daiktus.
- Kai draudimo vietoje negalima nustatyti vėjo greičio, daroma išvada, kad vėjo greitis buvo 20 m/s ir daugiau, jeigu vėjas draudimo vietos zonoje padarė panašius nuostolius geros būklės pastatams ar kitiems panašaus atsparumo daiktams, arba sugadinti gerą apdraustą pastatą ar pastatą, kuriame buvo apdrausti daiktai, galėjo tik audra.
- 2.2.2. *Krušos* - sferiškų arba netaisyklingų ledo gabaliukų kritulių (ledėkų), kurie dažniausiai iškrenta šiltuoju metų laiku.
- 2.2.3. *Liūtis* - trumpalaikio intensyvaus lietaus, kai per 1 val. ir trumpesnį laiką iškrinta 30 mm ir daugiau kritulių.
- Kai draudimo vietoje negalima nustatyti liūtis/krušos kiekių parametru, daroma išvada, kad liūtis/krušos parametrai atitinka nustatytus apibrėžimuose aukščiau, jeigu liūtis/kruša draudimo vietos zonoje padarė panašius nuostolius geros būklės pastatams ar kitiems panašaus atsparumo daiktams arba sugadinti gerą apdraustą pastatą ar pastatą, kuriame buvo apdrausti daiktai, galėjo tik liūtis/kruša.
- 2.2.4. Apdraudžiami audros, krušos ar liūtis padaryti tik tokie nuostoliai, kurie atsirado dėl: tiesioginio audros, krušos ar liūtis poveikio apdraustam turtui; dėl audros ant apdrausto turto užvirtus pastatams, jų dalims, medžiams ar pan.; lietaus, krušos, purvo ar sniego, patekusio į audros apgadintus pastatus/patalpas, metu ir sugadinusio ar sunaikinusio ten esantį apdraustą turtą ar pačius pastatus/patalpas; liūtis ar krušos metu susidariusių vandens telkinių, kurie apsemia apdraustus objektus, tačiau atsiradę nuostoliai negali būti atlyginami kaip potvynio sukelti nuostoliai; liūtis ar krušos metu susidariusių tekančio vandens, purvo srautu, kurie sugadina ar sunaikina apdraustus daiktus.

- 2.2.5. *Potvynio* - staigus ir nenumatyto vandens upėse arba ežeruose ir kituose vandens telkiniuose kilimo, dėl kurio gali būti pragraužtos dambos, apsemtos Žemės šiemis, gyvenviečių dalys, žemės ūkio kultūrų pasėlių plotai, automobilių kelių ruožai, apsemtos patalpos, rūšiai, apgadinti komunikacijų objektai.
- Nenumatomų potvynis laikomas tuomet, kai pagal statistinius duomenis potvynis draudimo vietoje būna rečiau kaip vieną kartą per dešimt metų. Atlyginami tik tokie nuostoliai, kurie atsirado dėl:
- tiesioginio potvynio vandens ar potvynio nešamų daiktų ar purvo poveikio apdraustam turtui; - potvynio ant apdraustų daiktų užvirtus pastatams, jų dalims, medžiams ir pan.
- 2.2.6. *Sniego slėgio* - nuostolius, atsiradusių dėl nebūdingo tai vietai smarkaus snigimo, kai per 12 val. ir trumpesnį laiką iškrinta 20 mm ir daugiau kritulių, arba sniego dangos storis padidėja 20 cm ir daugiau ir dėl to sniegas savo svoriu sulaužo arba apgadina kitaip apdraustą objektą.
- Kai draudimo vietoje negalima nustatyti snigimo kiekių parametru, tai daroma išvada, kad snigimo parametrai atitinka nustatytus šiame papunktyje parametrus, jeigu snigimas draudimo vietos zonoje padarė panašius nuostolius geros būklės pastatams ar kitiems tokio pat atsparumo daiktams arba sugadinti gerą apdraustą pastatą ar pastatą kuriame buvo apdrausti daiktai, galėjo tik sniego slėgis.
- Atlyginami tik tokie nuostoliai, kurie atsirado dėl:
- tiesioginio sniego slėgio poveikio daiktams; - tirpstančio sniego ar drėgmės poveikio apdraustiems daiktams, esantiems sniego slėgio sugadintuose pastatuose.
- 2.2.7. *Nuošliauzos* - savaiminės grunto slinkties šlaitu žemyn veikiant grunto svorio jėgai. Atlyginami tik tokie apdrausto turto nuostoliai, kurie atsirado dėl gamtinių jėgų poveikio, sukėlusio nuošliaužą.
- 2.3. **Vandens poveikio:**
2.3.1. *Šildymo sistemų, vandentiekio, kanalizacijos tinklų avarijos* - staigus ir netikėtai vandens (nuotekų, garų) išsiveržimo dėl sproginimo, užsikimšimo ar užšalimo iš draudžiamose patalpose esančių stacionarių sumontuotų atitekamųjų ar nutekamųjų aprūpinimo vandeniu sistemų vamzdžių, kitų su vamzdžių sistema stacionarių sujungtų vandentiekio, kanalizacijos, šildymo vandeniu ar garu įrengimų, sprinklerinių arba drėkinimo įrengimų vamzdžių sistemų, gamybinių ar buitinių įrengimų.
- Atlyginami taip pat ir tokie apdrausto turto nuostoliai, kurie atsirado dėl vandentiekio, kanalizacijos, šildymo vandeniu ir garais sistemų vamzdžių sproginimo, užsikimšimo ar užšalimo bei dėl to apdraustose teritorijose įvykusio grunto suslūgimo ar nuošliauzos.
- 2.3.2. *vandens prasiskverbimo iš gretimų patalpų* - dėl apdraustose ar neapdraustose gretimose patalpose įvykusios šildymo sistemų, vandentiekio, kanalizacijos tinklų avarijos ar dėl kitos priežasties vanduo, nuotekos ar garai prasiskverbia į apdraustas patalpas.
- Atlyginami tik apdrausto turto, kurį sunaikino ar sugadino vandentiekio, šiluminių tinklų, kanalizacijos vanduo, nuotekos ar garai, nuostoliai.
- 2.3.3. *skysčio ištekėjimo iš sprinklerinės įrangos* - nesavalaikiu, staigus ir netikėtai skysčio ištekėjimo iš sprinklerinės įrangos, t.y. kai ji suveikia ne gaisro metu.
- 2.4. **Vagystės:**
2.4.1. *Vagystės su įsilaužimu:*
- turto pagrobimo įsilaužus į užrakintą patalpą, saugyklą, talpą, seifą ar saugomą aptvertą teritoriją;
- turto pagrobimo iš užrakintos patalpos prieš jos užrakinimą į ją įsigavus ar ten pasislėpus; - turto pagrobimo įsibrovus į užrakintą patalpą, saugyklą, talpą, seifą ar saugomą aptvertą teritoriją panaudojus padirbtą raktą ar tikrą raktą, kuris pagrobtais vagystės įsilaužus arba plėšimo metu ir tik tais atvejais, kai dėl šio fakto pranešta policijai.
- Įrengimų ar atsargų saugomų ne pastato viduje vagystė įsilaužus laikoma draudžiamuoju įvykiu jei į teritoriją, kurioje saugomas apdraustas turtas, buvo įsibrauta sugadinus tvorą ar vartus arba išlaužus aptvertos teritorijos užraktą.
- 2.4.2. *Plėšimo* - turto pagrobimo panaudojus fizinį smurtą ar grasinant jį panaudoti tuoj pat arba kitaip atimant galimybę draudėjui ar jo atstovui priešintis. Draudėjo atstovais šiuo atveju laikomi asmenys, kuriems draudėjas pavedė pervežti apdraustą turtą arba saugoti draudimo vietą (patalpas, teritoriją) ar apdraustą turtą.
- 2.4.3. *Vandalizmas po įsilaužimo* - apdrausto turto tyčinis sugadinimas ar sunaikinimas po įsilaužimo patekus į apdraustą patalpą.
- 2.4.4. Draudikas apdraudžia taip pat ir tuos nuostolius apdraustam turtui, kuriuos nusikaltėlis (-iai) padarė vagystės metu (pvz., išgriovė sieną, sulaužė duris, sugadino spyna, seifą ir pan.).
- 2.5. **Stiklo dužis** - apdrausto turto dužimas arba skilimas.
- Apdraudžiami visi pastato vidaus ar išoriniai (stikliniai: langų stiklai, stiklo paketai iš stiklo ar plastmasės, veidrodiniai stikliniai, stiklo paketai iš stiklo keramikos, profilinei statybiniai stiklai, švieslangiai iš stiklo ar plastmasės, plastiko

- gaminiai, naudojami kaip stiklo pakaitalas statybinėms konstrukcijoms (poli karbonatai, akriliniai plastikai ir pan.), reklaminiai įrenginiai iš stiklo ar plastmasės, kiti sutartyje nurodyti daiktai iš stiklo ir plastmasės.
- Atlyginama naujo tokio pat (tokios pat kokybės, matmenų ir/ar kitų parametrų) stiklo bei su juo susijusių objektų (irėminimų) vertė bei darbu, susijusių su pakeitimu, išlaidos.
- Išlaidos, skirtos atgamtinti reklaminio/meninio pobūdžio užrašams/piešiniams, esantiems ant apdrausto nuo stiklo dužio turto, atlyginamos tik tada, jeigu draudimo sutartyje dėl to susitarta ir nurodyta draudimo suma.
- 2.6. **Turto sugadinimas ar sunaikinimas dėl trečiųjų asmenų veikos** - kiekvienas apdrausto turto tiesioginis sugadinimas ar sunaikinimas, tame tarpe ir turto sunaikinimas ar sugadinimas varijuojant transporto priemones, dėl jų tyčiniai ar netyčiniai veiksmai. Visa tai raštiškai turi patvirtinti kompetentinga įstaiga ar ekspertai.
- Transporto priemonės atsitrenkimas* - tai apdrausto turto sugadinimas ar sunaikinimas dėl sąlyčio su kelių eismo transporto priemone. Nuostoliai pačiai transporto priemonei neatlyginami.
- Trečiasis asmuo* - asmuo, nesusijęs draudimo santykiais su draudiku ir draudėju pagal šią Taisyklių pagrindą sudarytą draudimo sutartį. Trečiasis asmenimis nelaikomi asmenys, susiję su draudiku ar draudėju darbo ar civiliniais sutartiniais santykiais; teisėti draudimo objekto valdytojai (įskaitant nuomininką, nuomotoją).
- 2.7. **Įtampas svyravimų** - staiga ir netikėtai įvykusių draudimo apsaugos galiojimo metu.
- Įtampas svyravimai* - per aukšta, per žema įtampa ar jos svyravimai, įžeminimo pažeidimas, nuo draudėjo nepriklausantis elektros srovės dingimas, netiesioginis žaibo iškvosa.
- 2.8. Draudėjas ir draudikas gali susitarti ir dėl kitų draudimo rizikų. Draudimas galioja tik nuo draudimo sutartyje išvardintų draudimo rizikų.

3. NEDRAUDŽIAMIEJI ĮVYKIAI

- Draudimo išmoka nemokama, jeigu apdraustas turtas (įskaitant turtą, įsigytą apdraustu investicijų metu) buvo sunaikintas, sugadintas ar prarastas arba atsirado nuostolius dėl bet kurio iš šių įvykių ar priežasčių (nedraudžiamieji įvykiai):
- 3.1. Draudėjo ar jo atstovo tyčinio veiksmų, nukreiptų nepagrįstai ir neteisėtai gauti draudimo išmoka;
- 3.2. Žemės drebėjimo, grunto nusėdimo;
- 3.3. Neišvengiamų natūralių procesų (korozijos, puvimo, natūralaus nusidėvėjimo ir pan.) bei laipsniško turto savybių visoško praradimo ar pablogėjimo. Laipsniškas turto savybių visišką praradimą ar pablogėjimą - pamažu vykstantis bei didėjantis turto fizinis, mechaninis, estetinių savybių pasikeitimas (struktūros, tekstūros, svorio, tūrio, atsparumo, stangrumo, tūsumo, elektrinių, magnetinių savybių keitimasis, dilimas, paviršiaus subraižymas, spalvos pasikeitimas ar kitoks sugadinimas, pamatų, sienų pasvirimas, skilimas, trupėjimas ir pan.). Draudimo išmoka nemokama tik už turtą, sugadintą, sunaikintą ar prarastą tiesiogiai dėl šių procesų;
- 3.4. Pagrindinių pastato konstrukcijų suirimo ar kritimo, sutarties metu apdraustose patalpose (apdraustame pastate) atliekant papildomus statybos, rekonstrukcijos, apdailos darbus arba dėl prieš sudarant draudimo sutartį vykdyto draudžiamos objekto statybinį tyrimų, projektavimo, statybos, renovacijos klaidų ir broko; *Statybinių tyrimų, projektavimo bei statybos klaidos ir brokas* - bet koks klaidingų, neatitinkančių tikrosios padėties tyrimo rezultatų nustatymas ir pateikimas šių tyrimų užsakovui, netinkamai atliktas statinio projektavimas, nukrypimai nuo statinio (jo dalies) projektavimo techninių sąlygų, jo projekto, statybos techninių reglamentų, statybos taisyklių, standartų, metodinių nurodymų ar rekomendacijų, dėl kurių pasikeičia statinio (jo dalies) atsparumas, ilgaamžiškumas, eksploatacinės ar funkcinės savybės, pakinta ekonomiškai pagrįsta statinio (jo dalies) naudojimo trukmė, estetinė išvaizda.
- 3.5. Karo veiksmų, ypatingosios padėties įvedimo, masinių neramumų (streikų, teroristinių aktų ir pan.), branduolinių energijos poveikio. Terorizmas - asmens ar asmenų veiksmas, veiksmas arba grasinimai atlikti tokį veiksmą ar veiksmus politiniais, religiniais, ideologiniais ar panašiais tikslais, dėl kurių padaroma ar gali būti padaryta žala.
- 3.6. Netiesioginio žaibo poveikio, elektros srovės poveikio elektros įrenginiuose (leistinų įtampos apkrovų viršijimas, izoliacijos defektai, trumpas sujungimas, kontakto nebuvimas, matavimo, reguliavimo ar apsauginių prietaisų gedimai), išskyrus atvejus, kai dėl šios priežasties gaisras išplito ir sunaikino, sugadino ir kitą apdraustą turtą;
- 3.7. Ugnies, šilumos poveikio (lydant, suvirinant, džiovinant, lyginant, rūkant, kepat ar pan.) gamybos proceso metu apdraustam turtui, sproginimo vidaus degimo varikliuose, išskyrus atvejus, kai gaisras išplito ir sunaikino, sugadino ir kitą apdraustą turtą;

- 3.8. Sprogimo ar trūkimo, įvykusio garo katiluose, pirmiuose šildytuvuose, turbinoje ar kituose induose, mechanizmuose ar prietaisuose, kai žala padaroma šiam ir juose esančiam turtui. Draudimo išmoka nemokama tik už turta, kuris sunaikintas, sugadintas ar prarastas tiesiogiai dėl šių procesų;
- 3.9. Sprogimo panaudojant įtaisą gamybos proceso metu (atliekant kasybos, statybos ir pan. darbus);
- 3.10. Dėl technologinių vamzdinių avarijos apdraustam turtui, kurią padarė skysčiai (pvz., nafta, naftos produktai, maisto produktai, cheminiai ir kt.), nenurodyti šių taisyklių II dalies 2.3 punkte, jeigu draudimo sutartyje nenumatyta kitaip;
- 3.11. Brokuotų, netinkamų dalių, medžiagų, įrengimų naudojimo, turto projekcinio apkrovimo sąmoningo viršijimo, jeigu draudėjas apie šias aplinkybes žinojo ar privalėjo žinoti;
- 3.12. Elektros energijos, dujų, skysčių, šilumos, kitų gamybai (veiklai) reikalingų elementų tiekimo nutūkimo ar nepakankamo tiekimo, išskyrus atvejus, kai tai atsitinka dėl draudžiamojo įvykio;
- 3.13. Sukčiavimo, t.y. apdrausto turto užvaldymo arba teisės į tą turta įsigijimo apgaule ar piktnaudžiaujant pasitikėjimu, bei to turto nepaaiškinamo ar dėl nenustatytų priežasčių dingimo (nepastebėtos vagystės), pametimo, trūkumų, nustatytų inventorizacijos metu;
- 3.14. Įvykių, klaidų ir trūkumų, už kuriuos pagal garantiją arba įstatymuose nustatyta tvarka atsako gamintojas, pardavėjas, tiekėjas, rangovas, montuotojas, garantinį ar techninį aptarnavimą vykdanči įmonė ar organizacija. Jeigu draudėjas apdraustą turta ar jo dalį pagamino pats, tai jis prilyginamas šiame punkte išvardintiems asmenims;
- 3.15. Augalų, žiurkių, vabzdžių ar kitokių parazitų bei gyvūnų tiesioginio poveikio;
- 3.16. Bet kokių kitų įvykių ar priežasčių, šiose taisyklėse ar draudimo sutartyje neįvardintų kaip draudžiamieji įvykiai.
- 3.17. Draudikas taip pat neatlygina draudėjui nuostolių už sunaikintą, sugadintą ar dingusį apdraustą turta, kurie kilo ar padidėjo dėl to, kad:
- 3.17.1. draudžiant nuo ugnies:
- žaibo įtrenkimo metu turto elektros apsaugos/apskaitos aparatūra nebuvu sunaikinta ar sugadinta arba įvykio vietoje vienareikšmiškai negalima nustatyti apdrausto turto sugadinimo ar sunaikinimo požymių;
- 3.17.2. draudžiant nuo skysčio ištekėjimo iš sprinklerinės įrangos:
- skystis iš sprinklerinės įrangos purkštuvų ištekėjo per nesandarumus suveikus ar nesuveikus sprinklerinei įrangai šią įrangą bandant padidintu slėgiu, ją remontuojant ar rekonstruojant;
- 3.17.3. draudžiant nuo vandens:
- vanduo buvo naudotas plovimo tikslams, netinkamo/nepakankamo patalpų šildymo, dėl ko vanduo veikiamas žemos oro temperatūros vamzdiniuose užšalo, ir todėl buvo pažeista vandentiekio sistema ir išsiveržus vandeniu padaryta žala apdraustam turtui,
 - susikauptė vandens ar kitų skysčių kondensatas,
 - vanduo iš šildymo sistemos, vandentiekio, kanalizacijos tinklų ištekėjo per nesandarumus, išskyrus atvejus, kada šie nesandarumai atsirado dėl šildymo sistemos, vandentiekio, kanalizacijos tinklų avarijos.
- 3.17.4. draudžiant nuo vagystės:
- į pastato apdraustą patalpą (saugomą aptvertą teritoriją) vagis išbrauna panaudojęs tikrą raktą arba ten atidarė kokią talpyklą su tikru raktu, kurį jis įsigijo vagystės metu už apdraustos teritorijos ribų, išskyrus atvejus, kai dėl šio fakto buvo pranešta policijai,
 - ne darbo metu dėl draudėjo ar jo atstovo kaltės buvo atjungta ar dėl kitų priežasčių neveikė ar blogai veikė turto apsaugos signalizacija, draudėjo nurodyta sudarant sutartį,
 - ne darbo metu dėl draudėjo ar jo atstovo kaltės kitos turimo turto apsaugos priemonės (šarvuotos durys, grotos, žaliuzės, spygnos ir kt.), draudėjo nurodytos sudarant sutartį, buvo nepanaudotos (neužraktintos, neužkabintos, nenuleistos ar kt.) ar neveikė, ar blogai veikė,
 - paprastos vagystės, kuri įvykdoma neįsilaužus į patalpą ar aptvertą saugomą teritoriją (pav. vagystė iš parduotuvės vitrinės jos darbo metu, prekės išsinešimas nesumokėjus ir pan.);
 - neatlyginami nuostoliai dėl vagystės iš vitrinės nepatekus į patalpas, kurioje yra apdrausti daiktai, vidų, kai turtas paliekamas vitrinose po darbo valandų, jei kitaip nenumatyta draudimo sutartyje;
 - draudėjo turtas pagrobiamas arba užvaldomas darbo (paslaugų teikimo ar kitų darbo funkcijų atlikimo) metu (laiku), nes draudėjas, jo atstovas ar atsakingas darbuotojas arba buvo sudaręs sąlygas turtui pagrobti (t.y. paliktos be priežiūros patalpos buvo neužraktintos, atsakingo darbuotojo nebuvu darbo vietoje, esantys patekimo į patalpas, pastatą ar apdraustą teritoriją kontrolės postai ar įrenginiai neveikė ir pan.), arba, pastebėjęs jog grobia-

- mas turtas, nedelsdamas nesinėmė jam prienamų protingų priemonių tam užkirsti kelią ir nedelsdamas nepranešė policijai.
- Darbo metu (laiku) laikomas faktinis laikas, kuris apima oficialiai darbuotojėje nustatytą darbo laiką bei laiką, kurio metu atliekami visi draudėjo nustatyti tvarkose, instrukcijose ar kituose dokumentuose nurodyti veiksmai ar darbai apdraustai vietai apsaugoti (užrakinti, uždaryti patalpas, langus, įjungti signalizaciją ir pan.);
- 3.17.5. draudžiant nuo gamtinių jėgų:
- kilo dėl to, kad audros, potvynio, liūties, krušos metu ar sniego slėgio veikos metu lietus, kruša, vanduo, sniegas, drėgmė, purvas, vandens srauto nešami daiktai įsiveržė pro nesandarumai, nevisiška uždarytus langus, lauko duris ar kitas angas ar nesandarumus (klauza stoga, sienų įtrūkimas ir pan.), išskyrus tuos atvejus, kai šios angos atsirado dėl audros, potvynio, liūties, krušos, sniego slėgio ir yra pastatų nuostoliai,
 - kilo dėl to, kad audros, potvynio, liūties, krušos metu ar sniego slėgio veikos metu buvo sunaikintas, sugadintas ar prarastas kilnojamas turtas, esantis lauke, stoginėse, atviruose priestatuose, statiniuose, dengtuose tik audiniai, plastmasine plėvele ar pan. medžiaga,
 - draudimo apsauga negalioja šiltnamiams ir pastatams kurie dengti tik audiniai, plastmasine plėvele ar pan. medžiaga;
- 3.17.6. draudžiant nuo nuošliaužos:
- grunto nuošliauža kilo dėl apdraustoje teritorijoje įvykusios šildymo, vandentiekio, kanalizacijos tinklų avarijos ir gali būti atlyginami kaip vandens (taisyklių II dalies 2.3. punktas) nuostoliai arba dėl draudėjo ar jo atstovo sutarties galiojimo metu įvykdomų statybos ar kitos rūšies darbų, susijusių su grunto išėmu, tunelių, tranšėjų ir pan. formavimu, sprogtamo užtaiso panaudojimu;
- 3.17.7. draudžiant nuo stiklo dūžio:
- stiklai buvo transportuojami, nešami, keliami, montuojami, ar objekte su įmontuotais stiklais buvo atliekami statybos/rekonstrukcijos darbai, kurie buvo stiklo dūžio ar skilimo priežastimi;
 - stiklai sutarties sudarymo dieną buvo perskilę, įskilę ar nuskilę ir tai buvo raštiškai šalių užfiksuota sutartyje;
- 3.17.8. draudžiant nuo įtampos svyravimų:
- pasirinkus įtampos svyravimų riziką draudimo sutarčiai netaikomas šių taisyklių II dalies 3.6. punktas.
 - neteisingo prijungimo ar sumontavimo, izoliacijos defektų, jeigu draudėjas apie tai žinojo ar privalėjo žinoti;
 - elektros instaliacijos projekcinio apkrovimo sąmoningo viršijimo;
 - mechaninių pažeidimų.
- 3.18. Pagal šias draudimo taisykles neatlyginama:
- žala padaryta aplinkai;
 - nuostoliai, atsiradę dėl sutartinių išpareigojimų nevykdymo;
 - finansiniai netiesioginiai nuostoliai.
- 3.19. Jeigu draudimo liudijime nenurodyta, kad draudimo sutarčiai taikomos šių taisyklių III dalyje nurodytos Verslo nutūkimo draudimo sąlygos Nr.3.3., tuomet pagal šią draudimo sutartį neatlyginama: pajamų/pelno sumažėjimas, nuostoliai atsiradę dėl verslo nutūkimo.

- 4. DRAUDIMO VIETA**
- 4.1. Turtas draudžiamas sutartyje nurodytoje draudimo vietoje. Draudimo vieta gali būti pastatai, patalpos arba žemės sklypai, teritorijos. Šis apribojimas netaikomas turtui, kuris buvo perkeltas iš draudimo vietos dėl atsitikimo arba realiai grėsusio draudžiamojo įvykio, tačiau tik tuo atveju, jeigu dėl turto perkėlimo nepadidėja draudimo rizika (draudimo rizikos padidėjimo atvejai nustatyti šių Taisyklių II dalies 8.5.3. p.). Jeigu dėl turto perkėlimo padidėja draudimo rizika, Draudėjo pareigos, nustatytos šių Taisyklių II dalies 8.5.3. p. punkte išlieka. Apdraustas turtas, paimtas iš nuolatinės laikymo vietos eksperimentų, tyrimo darbų atlikimo bei eksponavimo parodose laikotarpiu, apdraudžiamas atskira sutartimi, kurioje nurodoma nauja draudimo apsaugos galiojimo vieta (patalpa, pastatas, adresas) bei kitos draudimo sąlygos.
- 5. DRAUDIMO VERTĖS NUSTATYMAS**
- 5.1. *Turto draudimo vertė* – tai pinigais išreikšta draudžiamo turto vertė, kuri nustatoma prieš sudarant draudimo sutartį ir tikslinama atsitikus draudžiamajam įvykiui.
- 5.2. Pastatų draudimo vertė gali būti:
- 5.2.1. *Nauja atkuriamoji vertė* – tai pinigų suma, kurios reikėtų analogiškos paskirties ir konstrukcijos naujam pastatui pastatyti (įrengti), įskaitant projektavimo išlaidas, panaudojus tokias pat medžiagas ir įrangą, bet neatsižvelgiant į paveldosauginę statinį vertę.
- 5.2.2. *Likutinė vertė* – pastato nauja atkuriamoji vertė atėmus nusidėvėjimo sumą.
- 5.3. Įrengimų draudimo vertė gali būti:

- 5.3.1. *Nauja atkuriamoji vertė* – tai pinigų suma (įskaitant transportavimo bei montavimo išlaidas), kurią reikia išleisti, norint įsigyti naujus tos pačios rūšies ir kokybės, analogiškus gamybinius įrengimus arba juos iš naujo pagaminti.
- 5.3.2. *Likutinė vertė* – įrengimų nauja atkuriamoji vertė atėmus nusidėvėjimo sumą.
- 5.4. *Turto nusidėvėjimas* – apdrausto objekto vertės sumažėjimas, apskaičiuojamas atsižvelgus į turto eksploataavimo laiką, panaudojimo intensyvumą, turto gamintojo rekomendacijas ar turto vertinotojų išvadas. Draudimo sutartyje gali būti nustatytas ir kitas likutinės vertės nustatymo būdas.
- 5.5. Atsargų draudimo vertė – *nauja atkuriamoji vertė*, t.y. pinigų suma kurią reikia išleisti, kad galima būtų įsigyti tokios pat rūšies ir kokybės atsargas arba jas naujai pagaminti (t.y. savos gamybos produkcijos pagaminimo savikaina).
- 5.6. Pastatų, įrengimų ir atsargų draudimo vertė nustatoma remiantis draudėjo turimais dokumentais, turta vertinančių organizacijų pateiktu įvertinimu arba draudiko įvertinimu.
- 5.7. Parodų eksponatų, meno vertybių, antikvarinių daiktų, brangiųjų metalų ir brangakmenių dirbinių, kolekcijų draudimo vertė nustatoma ekspertų įkainojimu, vadovaujantis draudėjo pateiktais dokumentais.

6. DRAUDIMO SUMOS NUSTATYMAS. DRAUDIMO BŪDAS

- 6.1. Draudimo sutartyje nustatyta draudimo suma gali būti lygi visai draudimo vertei arba, nevisiško draudimo atveju, jos daliai.
- 6.2. Jeigu draudimo sutartyje nustatyta draudimo suma yra mažesnė už draudimo vertę draudžiamojo įvykio dieną, (nevisiškas draudimas) ir joje nėra nurodyta, jog tai pirmosios rizikos draudimo sutartis, tai, įvykus draudžiamajam įvykiui, draudikas atlygins draudėjui dalį jo patirtų nuostolių, proporcingą draudimo sumos ir draudimo vertės santykiui.
- 6.3. Pirmosios rizikos draudimo atveju draudimo išmoka mokama iki draudimo sumos, neatsižvelgiant į tai, kad draudimo suma yra mažesnė už draudimo vertę. Draudžiant pirmąją riziką, nevisiškas draudimas yra tuomet, kai prašyme draudimo sutarčiai sudaryti ar kituose dokumentuose pateiktuose draudikui draudimo sutarties sudarymu, nurodyta draudimo vertė yra mažesnė už draudimo vertę draudžiamojo įvykio dieną.
- 6.4. Grynieji pinigai visada draudžiami pirmąją riziką. Jų draudimo sumos sutartyje nurodomos atskirai.
- 6.5. Išlaidos nurodytos šių taisyklių II dalies 1.5. punkte atlyginamos iki draudimo sutartyje nurodytų draudimo sumų, jeigu draudimo sutartyje nenustatyta kitaip. Jų draudimo sumos sutartyje nurodomos atskirai.
- 6.6. Jeigu draudimo suma, nurodyta draudimo sutartyje, viršija draudimo vertę (toliau – *draudimas padidinta suma*), tai draudimo sutartis negalioja dėl tos draudimo sumos dalies, kuri viršija draudimo vertę. Bet kokių atveju maksimali draudimo išmoka suma kiekvieno draudžiamojo įvykio atveju yra lygi statybos, remonto, atstatymo darbų kaštams, kurie yra reikalingi atstatyti ar suremontuoti draudžiamą turta, kuris buvo sugadintas, sunaikintas ar prarastas dėl šio draudžiamojo įvykio, išskaičiuavus besąlyginę išskaitą ir įvertinusi nevisišką draudimą.

7. DRAUDIMO ĮMOKOS APSKAIČIAVIMO TVARKA. IŠSKAITA

- 7.1. Draudimo įmoka draudikas apskaičiuoja atsižvelgęs į Prašyme ir/ar kituose dokumentuose pateiktą informaciją, draudimo riziką ir kitas draudimo sutartyje nustatytas sąlygas.
- 7.2. Turtas gali būti draudžiamas su išskaita arba be išskaitos. Išskaita gali būti besąlyginė arba sąlyginė.
- 7.3. Jei keli draudimo objektai kuriems taikomos atskiros išskaitos, esantys vienoje draudimo vietoje ir apdrausti vienu draudimo liudijimu, nukencia dėl vieno draudžiamojo įvykio, šioms objektams taikoma tik viena, didžiausia, išskaita.

8. DRAUDĖJO IR DRAUDIKO TEISĖS IR PAREIGOS

- 8.1. **Prieš sudaromas draudimo sutartį, draudėjas turi teisę:**
- 8.2. Susipažinti su Taisyklėmis ir gauti iš draudiko jų kopiją;
- 8.3. **Prieš sudarant draudimo sutartį, draudėjas privalo:**
- 8.3.1. Pateikti teisingą informaciją apie norimą apdrausti turta ir jo draudimo vertę, apie kitas to paties turto draudimo sutartis, jei jos galios kartu su draudimo sutartimi, kurią ketinama sudaryti.;
- 8.3.2. Draudiko reikalavimu, užpildyti Prašymą bei suteikti kitą draudiko reikalaujamą informaciją, reikalingą draudimo rizikai įvertinti;
- 8.3.3. Iš anksto suderintu laiku suteikti draudikui galimybę nevaržomai apžiūrėti draudžiamą turta, įvertinti riziką bei atsižvelgti į draudiko nurodymus, kaip geriau apsaugoti turta;
- 8.3.4. Suteikti draudikui visą žinomą informaciją apie esmines aplinkybes, galinčias turėti įtakos draudimo rizikai. Esminės aplinkybės, apie kurias draudėjas privalo informuoti draudiką, nurodomos šiose Taisyklėse, Prašyme, jei draudiko reikalavimu

- Prašymas pildomas, arba draudiko raštu pateiktame prašyme suteikti informaciją; Jeigu po draudimo sutarties sudarymo nustatoma, kad draudėjas suteikė draudikui ar jo atstovui žinomai melagingą informaciją apie esmines aplinkybes, tai draudikas turi teisę reikalauti pripažinti draudimo sutartį negaliojančia, išskyrus atvejus, kai aplinkybės, kurios buvo nusištos, išnyko iki draudžiamojo įvykio ar neturėjo įtakos draudžiamajam įvykiui.
- Jeigu draudėjas dėl neatsargumo nepateikė informacijos apie esmines aplinkybes, tai draudikas privalo ne vėliau kaip per 2 mėnesius nuo šių aplinkybių sužinojimo pasiūlyti draudėjui pakeisti draudimo sutartį. Jei draudėjas atsisako tai padaryti arba neatsako į draudiko pasiūlymą per vieną mėnesį, tai draudikas turi teisę reikalauti nutraukti draudimo sutartį.
- 8.4. **Prieš sudarydamas draudimo sutartį, draudikas turi teisę:**
- 8.4.1. panaudoti draudėjo duomenis (asmens kodą, bendrovės rekvizitus, buveinės, turto adresą ir t.t.) siekiant gauti informacijos apie numatomą drausti turtą iš VĮ „Registrų centro“ Nekilnojamojo turto registro centrinio duomenų banko.
- 8.4.2. Atsisakyti sudaryti draudimo sutartį nenurodymas priešasčių.
- 8.5. **Draudimo sutarties galiojimo metu, draudėjas privalo:**
- 8.5.1. Draudimo sutartyje numatytais terminais mokėti draudimo įmokas;
- 8.5.2. Imtis reikiamų ir protingų atsargumo priemonių. Draudėjo veikla turi atitikti saugumo reikalavimus (priešgaisrinės apsaugos, gamybos technologijos, darbo saugos ir pan.), kurie nustatyti įstatymuose, norminiuose aktuose, gamintojų rekomendacijose ir draudimo sutartyje;
- 8.5.3. Jeigu draudimo sutarties galiojimo metu iš esmės pasikeičia draudimo sutartyje numatytos aplinkybės, dėl kurių padidėja ar gali padidėti draudimo rizika, apie tai draudėjas privalo pranešti draudikui nedelsiant, kai apie tokius pasikeitimus jis sužinojo, bet ne vėliau kaip per 3 darbo dienas.
- Esminės aplinkybės, lemiančios draudimo rizikos padidėjimą** – aplinkybės, nurodytos prašyme sudaryti draudimo sutartį, taip pat aplinkybės, apie kurias draudikas papildomai raštu paprašė informacijos arba apie kurias pats draudėjas privalo informuoti draudiką (t.y. nurodytos veiklos, gamybos procesų, technologijų bei gamyboje naudojamų medžiagų pakeitimas pavojingesnėmis, t.y. pradėjus naudoti ne tokius gamybinius procesus ar medžiagas, apie kuriuos draudikas, sudarydamas sutartį, teiravosi, pateikdamas draudėjui klausimus prašyme sudaryti draudimo sutartį ar kitokiu būdu). Esminių aplinkybių atsiradimu taip pat laikoma ir stovybos, remonto ar rekonstrukcijos darbų vykdymas draudžiamame objekte ar jo artimiausiose priegose (išskyrus atvejus, kai dėl to buvo susitarta sutartyje), draudžiamo objekto priešgaisrinės ar turto apsaugos būklės pablogėjimas ir kt.
- Draudimo rizikos padidėjimu laikomi tokie stovybos, remonto, rekonstrukcijos ar renovacijos darbai, kuriems reikalingas suderintas stovybos inspekcijoje arba kurių metu vykdomi karštieji darbai (suvinirimas, pjovimas autogenu, smalvinimas naudojant atvirą liepsną, metalo pjovimas ir kiti darbai, kurių metu temperatūra pakyla virš 100°C).
- Priešgaisrinės apsaugos reikalavimai** - reikalavimai, išdėstyti bendrosiose priešgaisrinės saugos taisyklėse, kituose galiojančiuose standartuose, stovybos techniniose reglamentuose ir normose, technologinėse sąlygose, elektros įrenginių įrengimo ir eksploatacijos taisyklėse, kitose priešgaisrinę saugą reglamentuojančiuose norminiuose aktuose bei specialiose sąlygose atskiriems objektams.
- Priešgaisrinės ar turto apsaugos būklės pablogėjimas** - priešgaisrinės ir/ar turto apsaugos sistemos, jos dalies ar atskirų jų elementų demontavimas, atjungimas, jos dalinis ar visiškasis neveikimas, nustatytų techninių parametrų praradimas, nustatytos techninės priežiūros nevykdymas arba nevisiškas vykdymas.
- 8.5.4. Draudimo sutarties galiojimo metu, iš anksto suderintu laiku, draudėjas privalo suteikti draudikui ar jo įgaliotam atstovui galimybę apžiūrėti draudžiamus objektus, patikrinti priešgaisrinės, turto apsaugos sistemų techninę būklę, įvertinti ar draudėjas laikosi draudimo sutartyje nurodytų sąlygų. Jeigu, draudikui apžiūrint apdraustus objektus, bus nustatyta, kad draudėjas nesilaiko draudiko nurodymų, draudimo sutartyje nustatytų saugumo priemonių, priešgaisrinės apsaugos, turto saugojimo ir eksploatacijos taisyklių, gamybos technologijos, darbo saugos reikalavimų, draudikas turi teisę, pranešdamas draudėjui apie tai raštu, nurodyti protingą terminą, per kurį nustatyti trūkumai turi būti pašalinti. Jei per šį laiką trūkumai nepašalinami, tai yra esminis draudimo sutarties pažeidimas, ir draudikas turi teisę nutraukti draudimo sutartį.
- 8.5.5. pasikeitus draudimo sutartyje nurodytam draudėjo buveinės adresui, per 3 darbo dienas apie tai raštu informuoti draudiką.
- 8.6. **Draudimo sutarties galiojimo metu draudėjas turi teisę:**
- 8.6.1. Reikalauti draudiko padidinti arba sumažinti draudimo sumą;
- 8.6.2. Sudaryti papildomą draudimo sutartį, jeigu apdrausta tik dalis turto ar dalis rizikos.
- 8.6.3. Pakeisti draudimo sutartyje nurodytą naudą gavėją (išskyrus įstatymuose ar draudimo sutartyje nustatytas išimtis);
- 8.6.4. Įstatymuose ir/ar draudimo sutartyje nustatytais atvejais prašyti draudiko nutraukti, pakeisti draudimo sutartį;
- 8.6.5. Draudžiamojo įvykio atveju, reikalauti, kad draudikas įstatymuose ir/ar draudimo sutartyje nustatyta tvarka išmokėtų draudimo išmoką;
- 8.6.6. Įstatymuose nustatyta tvarka gauti informaciją apie įvykio tyrimo eigą;
- 8.6.7. Susipažinti su draudiko tvarkomomis savo asmens duomenimis ir reikalauti ištaisyti neišsamius, neteisingus, netikslus duomenis ar pareikšti teisiškai pagrįstą nesutikimą, kad būtų tvarkomi jo asmens duomenys.
- 8.6.8. Jeigu draudimo sutarties galiojimo metu iš esmės pasikeičia aplinkybės, dėl kurių sumažėja ar gali sumažėti draudimo rizika, Draudėjas dėl draudimo rizikos sumažėjimo turi teisę reikalauti pakeisti draudimo sutarties sąlygas arba sumažinti draudimo įmoką. Jeigu Draudikas tokiu atveju nesutinka pakeisti draudimo sutarties sąlygų ar sumažinti draudimo įmokos ar jos dalių, Draudėjas turi teisę kreiptis į teismą dėl draudimo sutarties nutraukimo ar pakeitimo iš esmės pasikeitus aplinkybėms.
- Esminės aplinkybės, lemiančios draudimo rizikos sumažėjimą** – aplinkybės, nurodytos prašyme sudaryti draudimo sutartį, taip pat aplinkybės, apie kurias draudikas papildomai raštu paprašė informacijos arba apie kurias pats draudėjas privalo informuoti draudiką (t.y. nurodytos veiklos, gamybos procesų, technologijų bei gamyboje naudojamų medžiagų pakeitimas mažiau pavojingomis, t.y. pradėjus naudoti ne tokius gamybinius procesus ar medžiagas, apie kuriuos draudikas, sudarydamas sutartį, teiravosi, pateikdamas draudėjui klausimus prašyme sudaryti draudimo sutartį ar kitokiu būdu). Esminių aplinkybių atsiradimu taip pat laikoma ir papildomų priešgaisrinių ir/ar turto apsaugos priemonių sumontavimas, jų patobulinimas ir kt.
- Priešgaisrinių, turto apsaugos sistemų patobulinimas** - esamų jutiklių, kitų elementų ar jų sistemų jautrumo, greitaiegiškumo, patikimumo, ilgaamžiškumo ir kt. padidinimas bei neprieinamumo tretiesiems asmenims ir/ar gyvūnams užtikrinimas, jų veikimo nutrūkusių elektros energijos tiekimo užtikrinimas, ilgesnio sukauptos informacijos laikymo laikotarpio nustatymas bei jos saugumo užtikrinimas, jutiklių bei sistemų dubliavimas ir kt.
- 8.7. **Įvykis įvykiui, kuris gali būti draudžiamuoju pagal draudimo sutarties sąlygas (toliau – Įvykis), draudėjas privalo** (naudos gavėjas turi tokias pat pareigas, jeigu jis žino apie juo naudai sudarytą draudimo sutartį ir ketina pasinaudoti savo teise į draudimo išmoką):
- 8.7.1. imtis jam prieinamų būtinų ir protingų priemonių galimai žalai sumažinti, užkirsti kelią nuostoliams ar (ir) juos sumažinti. Draudikas atleidžiamas nuo pareigų mokėti draudimo išmoką, jeigu žala atsirado draudėjui sąmoningai nesinėmus jam prieinamų būtinų ir protingų priemonių šiai žalai sumažinti arba jos išvengti; Būtinasis ir protingas išlaidas, draudėjo turėtas mažinant žalą ar vykdant draudiko nurodymus, turi atlyginti draudikas, neatsižvelgdamas į tai, kad atitinkamos priemonės nedavė teigiamo rezultato. Jeigu draudimo suma mažesnė už turto draudimo vertę, tai šios išlaidos padengiamos tokiu pat santykiu, kaip ir nuostoliai; *Būtinasis ir protingos išlaidos turto gelbėjimo metu* - minimalios, tačiau leidžiančios draudėjui imtis jam prieinamų protingų priemonių galimai žalai sumažinti, išlaidos arba išlaidos, draudėjo patirtos laikantis draudiko nurodymų draudžiamojo įvykio metu, jeigu tokie nurodymai draudėjui buvo duoti. Į šias išlaidas yra įskaitomos visos būtinios ir tikslingos išlaidos, padarytos turtui gelbėti ir saugoti iki draudžiamojo įvykio akto surašymo, nuostolius sumažinti, sugadintų objektų remonto sąmatoms sudaryti, apskaičiavimams, laboratoriniams tyrimams, fotonuotraukoms, sugadintų objektų ir jų išdėstymo eskizams ir kitokiems dokumentams padaryti, kurie reikalingi turto sunaikinimo ar sugadinimo aplinkybėms bei priežastims nustatyti, taip pat išlaidos nuostoliams likviduoti - panaudojant specialius rūbais, individualius apsaugos priemones, transporto priemones, perkeliančias turtą į saugią vietą, išsiurbiant vandenį, sudarant kitas būtinias sąlygas remonto darbams atlikti ir pan.
- 8.7.2. apie draudžiamąjį įvykį, nedelsdamas pranešti kompetentingoms institucijoms (apie vagystę ar auto įvykį – policijai, gaisrą – priešgaisrinei gelbėjimo tarnybai, komunikacijų avariją – avarinei tarnybai, sprogimą – policijai ir avarinei tarnybai ir t.t.);
- 8.7.3. apie atsitikusį įvykį ne vėliau kaip per 3 darbo dienas po sužinojimo raštu pranešti draudikui;
- 8.7.4. atlikti visus būtinus veiksmus, siekiant nustatyti įvykio aplinkybes ir už žalą atsakingus asmenis; surašyti sunaikinto, sugadinto ar dingusio turto sąrašą, nurodymams to turto (daiktų, objektų) kiekį ir vertę, buvusią prieš pat draudžiamąjį įvykį, ir jį pateikti draudikui;
- 8.7.6. išsaugoti po įvykio visą likusį sugadintą ir nesugadintą turtą bei nepradėti sugadinto turto remonto ar utilizavimo iki atvykus draudiko atstovas ir, draudiko atstovui atvykus, parodyti sugadintą turtą arba jo liekanas, nebent draudikas nurodo raštu, kad tai nėra būtina. Jeigu draudikas apžiūros turto arba po jos duoda nurodymus dėl tolimesnio turto ar liekanų saugojimo, draudėjas juos privalo vykdyti. Draudėjo patirtos išlaidos dėl turto ar liekanų saugojimo (traukiamos į nuostolio sumą).
- 8.7.7. pateikti draudikui turimus dokumentus, reikalingus turto sunaikinimo ar sugadinimo priežastims ir nuostolių dydžiui nustatyti, tarp jų ir dokumentus apie apdrausto turto (apdraustų daiktų, objektų) kiekį ir vertę buvusią prieš pat draudžiamąjį įvykį, bei sugadinto turto atkūrimo (remonto) sąmata, atliktų darbų priėmimo aktus, sąskaitas ir kt.;
- 8.7.8. suteikti draudikui ar jo įgaliotam atstovui galimybę nevaržomai tirti žalos priežastis bei nustatyti nuostolio dydį (susipažinti su turto apskaitos, įsigijimo, realizavimo, nuomos ir kt. dokumentais).
- 8.7.9. Jeigu draudėjas nedelsiant nepranešė policijai apie draudžiamąjį įvykio metu dingusį turtą arba nepateikė/atsisakė skundo, pareiškimo ar reikalavimo, kurio pagrindu būtų pradėtas ikiteisminis tyrimas dėl šio įvykio aplinkybių ir kaltininkų nustatymo, tai draudikas turi teisę atsisakyti mokėti draudimo išmoką už šį turtą.
- 8.7.10. Padėti draudikui įgyvendinti regresinio reikalavimo teisę, pateikiant draudikui visą žinomą informaciją apie atsakingą už padarytą žalą asmenį.
- 8.8. Draudikas privalo:
- 8.8.1. gavęs pranešimą apie įvykį, ne vėliau kaip per tris darbo dienas atvykti apžiūrėti įvykio vietą arba raštu pateikti instrukcijas draudėjui dėl tolimesnių veiksmų tiriant įvykį;
- 8.8.2. surašęs turto sunaikinimo ar sugadinimo aktą, per dvi darbo dienas perduoti draudėjui sąrašą dokumentų, kurie turi būti pateikti jam draudžiamąjį įvykio priežastims ir aplinkybėms bei nuostolio dydžiui nustatyti. Sąrašas turi būti nurodyta, kuriuos dokumentus privalo pateikti draudėjas ir kuriuos, draudiko prašymu, kitos kompetentingos organizacijos (policija, teismai, energija, vandenį tiekiančios tarnybos ir pan.). Jeigu, gavus visus draudiko pateiktame sąraše reikalaujamus dokumentus, paaiškėja, kad šiuo dokumentu įvykio priežastims ir aplinkybėms bei nuostolio dydžiui nustatyti nepakanka, draudikas turi teisę dar kartą, pateikti papildomą dokumentų, reikiamų draudžiamąjį įvykio priežastims ir aplinkybėms bei nuostolio dydžiui nustatyti, sąrašą;
- 8.8.3. įstatymų nustatyta tvarka informuoti draudėją, naudos gavėją apie įvykio tyrimo eigą;
- 8.9. **Naudos gavėjas turi teisę:**
- 8.9.1. Gauti informaciją apie draudžiamąjį įvykio tyrimo eigą;
- 8.9.2. Draudimo sutartyje nustatyta tvarka reikalauti išmokėti draudimo išmoką.
- 8.10. **Naudos gavėjas privalo** pateikti draudikui visus turimus ir/arba kuriuos jis turi teisę gauti įstatymų ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka dokumentus ir informaciją apie draudžiamąjį įvykio aplinkybes ir pasekmes, būtinus nustatant draudimo išmokos dydį.
- 8.11. Išvardintas draudėjo pareigas taip pat gali atlikti draudėjo darbuotojas arba įgaliotasis asmuo. Visi šiuo taisyklių nurodymais, skirti draudėjui, yra privalomi ir draudėjo darbuotojams ar įgaliotiems asmenims. Draudėjas laikomas atsakingu už draudimo sutarties pažeidimus ir tais atvejais, kai pareigas, kylančias iš draudimo sutarties vykdymo, pažeidžia draudėjo darbuotojai ar įgaliotasis asmuo, veikiantys kaip draudėjo atstovai.

9. SĄLYGOS ILGESNĖMS NEI VIENERIŲ METŲ DRAUDIMO SUTARTIMS

- 9.1. Jeigu draudimo sutartyje nustatytas ilgesnis nei vienerių metų draudimo laikotarpis, tai kiekvieną einamųjų draudimo metų pabaigoje:
- 9.1.1. kitiems draudimo metams gali būti nustatoma kita draudimo suma, draudimo įmoka, franšizė (pvz., siekiant išvengti nevisiško draudimo, infliacijos, dėl įstatymų pasikeitimų, perdraudimo sąlygų pasikeitimo, nuostolių istorijos ir pan.);
- 9.1.2. jei per draudimo metus keitėsi draudimo taisyklės, kurių pagrindu yra apdrausta, šie pakeitimai įsigalioja tik nuo kitų draudimo metų pradžios. Prieš tai draudikas privalo susipažinti draudėją ir naudos gavėją su taisyklių pasikeitimais.
- 9.2. Draudikas privalo pranešti draudėjui (o jei yra naudos gavėjas – ir naudos gavėjui) apie bet kokius draudimo sąlygų pasikeitimus raštu ne vėliau kaip prieš 1 mėnesį iki einamųjų draudimo metų pabaigos.
- 9.3. Nesant pranešimų apie draudimo sąlygų pasikeitimus, draudimo sutarties kitais draudimo metais galioja tomis pačiomis sąlygomis kaip ir praėjusiais, ir draudimo įmoka turi būti mokama tokia pati ir tais pačiais terminais, kaip ir prieš tai buvusiais draudimo metais.
- 9.4. Jeigu draudėjas arba naudos gavėjas nesutinka su draudimo sutarties sąlygų pakeitimais, apie tai draudėjui ar naudos gavėjui raštu pranešus draudikui iki einamųjų draudimo metų pabaigos, draudimo sutarties nutrūksta nuo einamųjų draudimo metų pabaigos ir draudėjui grąžinama visa sumokėta draudimo įmoka už likusį draudimo sutarties galiojimo laikotarpį.

- 9.5. Draudėjui ar naudos gavėjui iki einamųjų draudimo metų pabaigos raštu nepranešus apie nesutikimą su draudimo sutarties sąlygų pakeitimais, draudimo sutarties sąlygų pasikeitimai įsigalioja nuo kitų draudimo metų pradžios.
- 10. NUOSTOLIO NUSTATYMO IR DRAUDIMO IŠMOKOS MOKĖJIMO TVARKA**
- 10.1. Nuostolį nustato Draudikas, vadovaudamasis surašytu turto sunaikinimo ar sugadinimo aktu, gautais iš draudėjo, kompetentingų įstaigų ar trečiųjų asmenų dokumentais, reikalingais turto sunaikinimo ar sugadinimo priežastims ir nuostolių dydžiui nustatyti bei draudėjo pateiktais dokumentais, kuriais, sudarant draudimo sutartį, buvo vadovaujama nustatant turto draudimo vertę.
- 10.2. **Nuostolis yra:**
- 10.2.1. kai pastatai ir įrengimai apdrausti nauja atkuriamąja verte ir dėl draudžiamąjį įvykio yra sunaikinti ar prarasti:
- pastato - naujo analogiško pastato toje vietoje nauja atkuriamoji vertė nuostolio skaičiavimo dieną;
 - įrengimų - naujų analogiškų įrengimų nauja atkuriamoji vertė nuostolio skaičiavimo dieną.
- 10.2.2. kai pastatai ir įrengimai apdrausti nauja atkuriamąja verte ir dėl draudžiamąjį įvykio yra sugadinti - šio turto remonto kaina, bet ne daugiau turto naujos atkuriamosios vertės nuostolio skaičiavimo dieną;
- 10.2.3. kai pastatai ir įrengimai apdrausti likutine verte ir dėl draudžiamąjį įvykio sunaikinti arba prarasti - šio turto likutinė vertė prieš pat draudžiamąjį įvykį, bet neviršijant kito/analogiško turto įsigijimo, pagaminimo ar pastatymo kainos nuostolio skaičiavimo dieną;
- 10.2.4. kai pastatai ir įrengimai apdrausti likutine verte ir dėl draudžiamąjį įvykio sugadinti - šio turto remonto kaina, įvertinus remontui naudojamų medžiagų ir detalių nusidėvėjimą. Turto remonto kaina negali viršyti turto likutinės vertės nuostolio skaičiavimo dieną;
- 10.2.5. kai atsargos sunaikintos arba pavogtos - nauja atkuriamoji šio turto vertė nuostolio skaičiavimo dieną;
- 10.2.6. kai atsargos sugadintos - šio turto remonto kaina arba atsargų naujos atkuriamosios draudimo vertės ir šio turto vertės po prekinės išvaizdos, vartojamųjų sąvabių praradimo dėl draudžiamąjį įvykio skirtumas. Remonto kaina negali viršyti turto naujos atkuriamosios vertės nuostolio skaičiavimo dieną;
- 10.2.7. kai sunaikinami ar sugadinami parodų ekspoziciniai, meno vertybės, antikvariniai daiktai, brangiųjų metalų ir brangakmenių dirbiniai, kolekcijos, kitas turas, nurodytas šių taisyklių II dalies 1.6.3. punkte, nuostolis įvertinamas ekspertų įkainojimu;
- 10.3. Turtas laikomas *sugadintu*, jei ji įmanoma ir ekonomiškai tikslinga suremontuoti. Turtas laikomas *sunaikintu*, jeigu jo remontas negalimas dėl techninių priežasčių arba ekonominiu požiūriu nėra tikslingas. Turtas laikomas *pavogtu*, jei po draudžiamąjį įvykio nėra išlikę turto liekanų.
- 10.4. Į nuostolio sumą skaitomos visos būtinios ir ekonomiškai pagrįstos išlaidos turtui gelbėti ir išsaugoti. Apie šių išlaidų būtinumą ir tikslingumą sprendžia Draudikas. Tokios išlaidos atlyginamos proporcingai draudimo sumos ir draudimo vertės santykiui. Atlyginamos visos išlaidos, kurios atsirado draudikui nurodymu.
- 10.5. Jeigu buvo apdraustos papildomos išlaidos draudžiamąjį įvykio vietai sutvarkyti ir išvalyti po draudžiamąjį įvykio (išlaidos, nurodytos šių Taisyklių II dalies 1.5.1. punkte), draudikas atlygina faktiškai patirtas išlaidas, neviršijant joms nustatytos draudimo sumos. Neapdraudus šių išlaidų papildoma draudimo suma, draudikas atlygina faktiškai patirtas draudžiamąjį įvykio vietos sutvarkymo išlaidas, sudarancias iki 1 proc. bendros turto draudimo sumos.
- 10.6. Nuostolis sumažinamas atėmus po draudžiamąjį įvykio išlikusią apdrausto turto liekanų vertę.
- 10.7. Remonto išlaidomis nelaikomos išlaidos, kurios būtų patirtos, jei nebūtų draudžiamąjį įvykio, t. y. išlaidos už turto priežiūrą, einamuosius, eilinius remontus ir pan.
- 10.8. Bet kuriuo atveju išlaidos dėl statinio paveldosauginės vertės nėra atlyginamos.
- 10.9. Jei turto likutinė vertė mažesnė nei 50% jo naujos atkuriamosios vertės draudžiamąjį įvykio dieną, nuostolis tokiam turtui apskaičiuojamas ir draudimo išmoka mokama remiantis šio turto likutine verte.
- 10.10. Pridėtinės vertės mokestis (PVM), sumokėtas už atliktus darbus, įsigytas medžiagas ar pan. išlaidas, susijusias su draudžiamąjį įvykiu, įtraukiamas į nuostolio sumą tik tada, kai jis yra įtrauktas į turto draudimo vertę sudarant sutartį ir negali būti sugrąžintas iš biudžeto, bei draudėjas pateikia pranešimą apie tai, nurodant kokiais įstatymais ar poįstatymiais aktais remiantis tai negali būti padaryta.
- 10.11. Kai dėl nuostolio dydžio ir įvykio priežasties tarp šalių kyla nesutarimų, draudikas ir draudėjas gali susitarti, kad nuostolio dydį ir įvykio priežastis nustatytų ekspertai. Ekspertai skiriami įstatymų nustatyta tvarka. Ekspertų išvados yra privalomos, jeigu neįrodyta, kad jos aiškiai skiriasi

- riasi nuo tikrosios padėties. Remdamasis šiomis išvadomis, draudikas apskaičiuoja draudimo išmoką.
- 10.12. **Draudimo išmoka** yra nuostolio, apskaičiuoto šiose taisyklėse ar draudimo sutartyje nurodyta tvarka, suma, atsižvelgiant į bet kokį dvigubą draudimą, draudimą papildintomis sumomis ar (ir) nevisišką draudimą bei kitus draudimo išmokos mažinimo pagrindus, nustatytus šiose taisyklėse ar (ir) draudimo sutartyje, bei atėmus išskaitą.
- 10.13. Draudimo išmoka draudėjui apskaičiuojama:
- 10.13.1. Kai turtas buvo apdraustas visa verte:
- 10.13.1.1. Jeigu per sutarties galiojimo laikotarpį apdrausto turto vertė nepasikeitė arba sumažėjo - patirto nuostolio sumos, bet ne daugiau draudimo sumos ir ne daugiau atskiros turto grupės (atskiro objekto, daikto) draudimo vertės;
- 10.13.1.2. Jeigu per sutarties galiojimo laikotarpį apdrausto turto vertė padidėjo daugiau kaip 10 proc. - tokiu procentu nuo patirto nuostolio sumos, kokį procentą sudaro draudimo suma nuo turto vertės, buvusios prieš pat draudžiamąjį įvykį, bet ne daugiau kaip atskiros turto grupės (atskiro objekto, daikto) draudimo sumos.
- 10.13.2. Kai turtas apdraustas pirmos rizikos draudimu - nuostolio dydžio, bet ne daugiau draudimo sumos ir ne daugiau atskiros turto grupės (atskiro objekto, daikto) vertės, buvusios prieš pat draudžiamąjį įvykį, atsižvelgiant į šių taisyklių II dalies 6.3. punkto nuostatus.
- 10.13.3. Jeigu draudimo sutartyje buvo susitarta ir dėl investicijų draudimo, tai:
- apskaičiuojant draudimo išmoką pagal šių taisyklių II dalies 10.13.1.2. punktą, į turto vertės ir draudimo sumos santykio pasikeitimą dėl realiai padarytų iki draudžiamąjį įvykio investicijų, neviršijančių sutartyje nurodytos investicijų draudimo sumos, neatsižvelgiama;
 - apskaičiuojant draudimo išmoką pagal šių taisyklių II dalies 10.13.1.2. punktą, laikoma, kad draudimo suma apdraustam daiktui/objektui padidėjo dėl iki draudžiamąjį įvykio realiai jam padarytų apdraustų investicijų.
- 10.14. Jeigu turtas buvo apdraustas nauja atkuriamąja verte, tai draudimo išmoka mokama remiantis turto nauja atkuriamąja verte tik tuomet, kai draudėjas (naudos gavėjas) įrodo draudikui ir dokumentais patvirtina, kad gautą išmoką panaudos sugadinto turto remontui ar analogiško turto pastatymui, įsigijimui, pagaminimui toje pačioje vietoje, arba gauna iš draudiko raštišką sutikimą, leidžiantį vietoje draudžiamąjį įvykio metu sugadinto, sunaikinto, prarasto turto, pastatyti, įsigyti, pagaminti kitos rūšies ir kokybės turtą toje pačioje ar kitoje vietoje, tačiau draudimo išmokai neviršijant draudimo sumos. Neįvykdžius šios sąlygos, nuostolis apskaičiuojamas ir draudimo išmoka mokama remiantis turto likutine verte, kaip nurodyta šių taisyklių II dalies 10.2.3 - 10.2.4. punktuose
- 10.15. Draudėjas (naudos gavėjas), jei to reikalauja draudikas, privalo suderinti su draudiku, kokia imonė ar organizacija atliks sunaikinto, sugadinto, prarasto turto, už kurį turi būti mokama išmoka, projektavimo, statybos, gaminių, remonto darbus. Draudikas turi teisę nemokėti tos išmokos dalies, kuria padidėja nuostolis dėl šios sąlygos nesilaikymo.
- 10.16. Draudimo išmoka mokama ją pervedant į draudėjo ar jo nurodyto asmens sąskaitą banke. Jei draudimo sutartyje nustatytas naudos gavėjas, draudimo išmoka mokama naudos gavėjui arba jo nurodytam asmeniui. Draudiko sprendimu, draudimo išmoka gali būti mokama tiesiogiai sumokant statybos, remonto ar (ir) kitoms imonėms bei organizacijoms už sunaikinto, sugadinto turto atstatymą, remonto turto gelbėjimą, nuostolių mažinimą, įvykio tyrimą ir pan. Prieš išmokėdamas draudimo išmoką tiesiogiai statybos, remonto ar (ir) kitoms imonėms bei organizacijoms, draudikas turi teisę įsitikinti, kad dėl draudžiamąjį įvykio sunaikinto, sugadinto turto remontas atliktas arba sugadintos dalys pakeistos, patikrinti, ar pateiktos sąskaitos pagrįstos.
- 10.17. Jei draudimo sutartyje numatyta besąlyginė išskaita, tai ji išskaičiuojama iš draudimo išmokos.
- 10.18. Jeigu nustatytas draudimo išmokos mokėjimo pagrindas ir dydis, Draudikas išmoka draudimo išmoką per 30 dienų nuo paskutinio reikšmingo dokumento gavimo dienos.
- 10.19. Draudikas turi teisę atidėti draudimo išmokos mokėjimą:
- 10.19.1. kol draudėjas (naudos gavėjas) pagrįs nuostolio dydį;
- 10.19.2. kol bus gauti visi draudžiamąjį įvykį ir jo aplinkybes pagrindžiantys dokumentai;
- 10.19.3. jei draudėjui dėl draudžiamąjį įvykio yra keliami baudžiamoji byla ar pradėtas teismo procesas - iki proceso pabaigos, jeigu sprendimas procese turi reikšmę nustatant, ar įvykis yra draudžiamasis ir/arba nustatant nuostolio dydį.
- 10.20. Jeigu įvykis yra pripažintas draudžiamąjį, o draudėjas ir draudikas nesutaria dėl draudimo išmokos dydžio, draudėjo pageidavimu draudikas privalo išmokėti sumą, lygią šalių neginčijamai draudimo išmokos sumai, jei tikslus žalos dydžio nustatymas užsitęsia ilgiau kaip 3 mėnesius.

- 10.21. Jeigu atsakingas už padarytą žalą asmuo atlygino nuostolį ar jo dalį, tai draudimo išmoka mokama atskaičiuavus sumą, kurią draudėjas (naudos gavėjas) gavo iš atsakingo už padarytą žalą asmens.
- 10.22. Išmokėjus draudimo išmoką, draudimo suma draudimo sutarties galiojimo metu lieka nepakitusi tik tuo atveju, jeigu draudėjas įsigyja, pastato, pagamina, suremontuoja draudžiamąjį įvykio metu sunaikintą, sugadintą ar prarastą turtą.
- 10.23. Jei draudžiamąjį įvykio metu yra nustatyti kaltininkai bei įrodyta jų kaltė ir kaltininkas pripažįsta savo kaltę, draudimo išmoka gali būti mokama neišskaičiuojant besąlyginės išskaitos.
- 10.24. Išmokėtos draudimo išmokos ribose draudikui pereina reikalavimų teisė atsakingam už padarytą žalą asmeniui.
- 10.25. Iš apskaičiuotos draudimo išmokos sumos gali būti išskaičiuojamos likusios sumokėti einamųjų draudimo metų draudimo įmokos, kurioms draudžiamąjį įvykio dieną jau yra suėjęs mokėjimo terminas, jeigu nėra sutarta kitaip.
- 10.26. Jeigu draudžiamąjį įvykio metu draudimo objektas žuvo arba išnyko, apskaičiuota draudimo išmoka yra mažinama nesumokėtomis Draudėjo įmokomis, neatsižvelgus į jų mokėjimo terminus.
- 10.27. Jeigu draudėjas atgavo turtą po to, kai už jį jau buvo išmokėta draudimo išmoka, tai jis privalo apie tai informuoti draudiką per 15 kalendorinių dienų ir:
- 10.27.1. per 15 kalendorinių dienų nuo turto atgavimo dienos grąžinti draudimo išmoką draudikui. Jeigu atgautas turtas yra sugadintas, tai draudikas privalo atlyginti remonto išlaidas pagal draudimo sutarties sąlygas;
- 10.27.2. arba draudimo išmoka negrąžinama, o, draudikui pareikalavus draudėjas privalo perduoti atgautą turtą draudikui;
- 10.28. Jeigu paaiškėja, kad pagal sutartyje nustatytas sąlygas draudimo išmoka neturėjo būti mokama arba galėjo būti mažinama, draudikui reikalavimu per 30 kalendorinių dienų grąžinti draudikui draudimo išmoką arba permokėtą sumą, išskyrus įstatymuose nustatytus atvejus.

11. DRAUDIMO IŠMOKOS MAŽINIMO AR NEMOKĖJIMO ATVEJAI

- 11.1. Draudimo išmoka nemokama, jeigu:
- 11.1.1. draudėjas ar naudos gavėjas nuostolį padarė tyčia arba klaidingai, kurie turi įtakos draudžiamąjį įvykio priežastims ar (ir) draudimo išmokos dydžiui nustatyti, bandė sukliaidinti draudiką;
- 11.1.2. įvykis nedraudžiamasis;
- 11.1.3. žala atsirado dėl turto konfiskavimo, arešto ar jo sunaikinimo valstybės valdžios institucijų nurodymu;
- 11.1.4. tiesioginė ar netiesioginė žala, padaryta materialiam turtui, atsirado dėl bet kokio elektroninio duomenų atpažinimo, apdorojimo sistemos gedimo, kuris padaro žalą (tiesioginę ar netiesioginę) bet kuriai tokiai sistemai ar bet kokiam kitam apdraustam turtui;
- 11.2. Draudikas turi teisę atsisakyti mokėti draudimo išmoką ar ją sumažinti, jeigu:
- 11.2.1. įvykis įvyko dėl draudėjo, apdraustojo ar naudos gavėjo didelio neatsargumo. Dideliu neatsargumu laikomi asmens veiksmai, kuriuos draudėjas, draudėjo, apdraustojo ar naudos gavėjo atstovas padarė apsaugės nuo alkoholio, narkotinių, toksinių, psichotropinių ar kitokių svaiginančių ar nuodijančių medžiagų ar naudodamas statybines mašinas ir/ar mechanizmus, su kuriais draudėjo, apdraustojo ar naudos gavėjo atstovas neturėjo teisės dirbti, taip pat kitos aplinkybės, patvirtinančios asmens didelį neatsargumą;
- 11.2.2. draudėjas ar naudos gavėjas laiku nepranešė draudikui apie įvykį ir tai įtakoją įvykio aplinkybių ar nuostolio dydžio nustatymą;
- 11.2.3. draudėjas ar naudos gavėjas nedelsiant nepranešė kompetentingoms institucijoms (apie vagystę ar auto įvykį - policijai, gaisrą - priešgaisrinei gelbėjimo tarnybai, komunikacijų avariją - avarinei tarnybai, sprogimą - policijai ir avarinei tarnybai ir t.t.);
- 11.2.4. draudėjas nepranešė apie draudimo rizikos padidėjimą ir nuostolio ar jo padidėjimo priežastis yra draudikui nepraneštos aplinkybės, padidinusios draudimo riziką;
- 11.2.5. draudėjas ar naudos gavėjas atsisakė savo reikalavimo teisės arba jos įgyvendinti negalima dėl draudėjo ar naudos gavėjo kaltės. Tokiais atvejais draudikas visiškai ar iš dalies atleidžiamas nuo draudimo išmokos mokėjimo ir turi teisę reikalauti grąžinti jau išmokėtą draudimo išmoką;
- 11.2.6. žala atsirado dėl to, kad draudėjas sąmoningai nesiėmė jam prieinamų protingų priemonių šiai žalai sumažinti ar išvengti, kaip nustatyta šių taisyklių II dalies 8.7.1. punkte;
- 11.2.7. draudėjas ar naudos gavėjas nevykdė pareigų, nustatytų šių taisyklių II dalies 8 punkte ir tai turėjo įtakos nuostolio atsiradimui ar jo dydžiui.
- 11.2.8. kitais draudimo sutartyje ar (ir) įstatymuose nustatytais atvejais.

III DALIS**PAPILDOMOS DRAUDIMO APSAUGOS SĄLYGOS****TURTO VISŲ RIZIKŲ DRAUDIMO SĄLYGOS NR. 3.1.**

Draudimo sutarčiai galioja šios papildomos sąlygos tik tuo atveju, kada draudimo liudijime nurodyta, kad draudimo sutarčiai taikomos šios Turto visų rizikų draudimo sąlygos Nr. 3.1. Jei šios sąlygos neatitinka taisyklių bendrosios ar įmonės turto draudimo dalies sąlygų, vadovaujamosi Turto visų rizikų draudimo sąlygomis Nr.3.1. Jei draudimo liudijime nurodomos kitos papildomos sąlygos, kurios neatitinka ar papildo šias draudimo sąlygas, vadovaujamosi draudimo liudijime nurodytomis sąlygomis.

1. **Draudžiamieji įvykiai:** Papildomai prie šių taisyklių II dalyje 2 punkte nurodytų draudžiamųjų įvykių, ir jei draudimo liudijime nurodyta, kad draudimo sutarčiai taikomos Turto visų rizikų draudimo sąlygos Nr.3.1., draudžiamasis įvykis yra apdrausto turto (įskaitant turta, įsigytą apdraustų investicijų metu) sunaikinimas, sugadinimas ar praradimas dėl bet kokių atsitikimų, staiga ir netikėtai įvykusių draudimo apsaugos galiojimo metu, draudimo liudijime nurodytoje vietoje, išskyrus atsitikimus, kurie nurodyti kaip nedraudžiamieji šios draudimo apsaugos sąlygos 2. punkte, tačiau su sąlyga, kad buvo laikomasi visų kitų šiose taisyklėse bei sutartyje nustatytų sąlygų.
2. **Nedraudžiamieji įvykiai:** Draudimo išmoka nemokama, jeigu apdraustas turtas (įskaitant turta, įsigytą apdraustų investicijų metu) buvo sunaikintas, sugadintas ar prarastas arba atsirado nuostolių dėl bet kurio iš šių įvykių ar priežasčių (nedraudžiamieji įvykiai):
 - 2.1. Draudėjo ar jo atstovo tyčinių veiksmų, nukreiptų nepagrįstai ir neteisėtai gauti draudimo išmoką;
 - 2.2. Žemės drebinimo, grunto nusėdimo;
 - 2.3. Turto vidaus gedimų, kai žala atsiranda ne dėl išorinių jėgų poveikio turtui;
 - 2.4. Augalų, žiurkių, vabzdžių ar kitokių parazitų bei gyvūnų tiesioginio poveikio. Draudimo išmoka nemokama tik už turta, sugadintą, sunaikintą ar prarastą tiesiogiai dėl šio poveikio;
 - 2.5. Programų, duomenų bazių, esančių kompiuteriuose ar kitokuose įrenginiuose, sunaikinimo, sugadinimo ar praradimo, išskyrus atvejus, kai patys įrenginiai ar duomenų laikmenos sunaikinami, sugadinami ar prarandami dėl draudžiamosios įvykio;
 - 2.6. Neišvengiamų natūralių procesų (korozijos, puvimo, natūralaus nusidėvėjimo ir pan.) bei laipsniško turto savybių visišką praradimo ar pablogėjimo. Laipsniškas turto savybių visišką praradimas ar pablogėjimas – pamažu vykstantis bei didėjantis turto fizinių, mechaninių, estetinių savybių pasikeitimas (struktūros, tekstūros, svorio, tūrio, atsparumo, stangrumo, tūsumo, elektrinių, magnetinių savybių keitimasis, dilimas, paviršiaus subraižymas, spalvos pasikeitimas ar kitoks sugadinimas, pamatų, sienų pasvirimas, skilimas, trupėjimas ir pan.). Draudimo išmoka nemokama tik už turta, sugadintą, sunaikintą ar prarastą tiesiogiai dėl šių procesų;
 - 2.7. Grunto tyrimo klaidų, klaidų projektuojant, stant, montuojant, rekonstruojant, renovuojant draudžiamą turta.
 - 2.8. Karo veiksmų, ypatingosios padėties įvedimo, masinių neramumų (streikų, teroristinių aktų ir pan.), branduolinės energijos poveikio. Terorizmas – asmens ar asmenų veiksmas, veiksmai arba grasinimai atlikti tokį veiksmą ar veiksmus politiniais, religiniais, ideologiniais ar panašiais tikslais, dėl kurių padaroma ar gali būti padaryta žala.
 - 2.9. Sprogimo panaudojant įtaisą gamybos proceso metu (atliekant kasybos, statybos ir pan. darbus);
 - 2.10. Sprogimo ar trūkimo, įvykusio garo katiluose, pirminiuose šildytuvuose, turbinose ar kituose induose, mechanizmuose ar prietaisuose, kai žala padaroma šiam ir juose esančiam turtui. Draudimo išmoka nemokama tik už turta, kuris sunaikintas, sugadintas ar prarastas tiesiogiai dėl šių procesų.
 - 2.11. Brokuotų, netinkamų dalių, medžiagų, įrengimų naudojimo, turto projekcinio apkrovimo sąmoningo viršijimo, jeigu draudėjas apie šias aplinkybes žinojo ar privalėjo žinoti;
 - 2.12. Skysčių ištekėjimo ar išsiliejimo neapšildomose patalpose dėl šalčio sprogo (plyšus) įrengimams, talpykloms, vamzdynams, išskyrus tuos atvejus, kai toks sprogo (plyšimas) kilo dėl staigaus ir netikėto šilumos tiekimo sutrikimo ar kitų aplinkybių, kurių nekontroliuoja draudėjas ar su juo susiję asmenys;
 - 2.13. Elektros energijos, dujų, skysčių, šilumos, kitų gamybų (veiklų) reikalingų elementų tiekimo nutūkimo ar nepakankamo tiekimo, išskyrus atvejus, kai tai atsitinka dėl draudžiamosios įvykio;
 - 2.14. Sukčiavimo, t.y. apdrausto turto užvaldymo arba teisės į tą turta įsigijimo apgaule ar piktnaudžiaujant pasitikėjimu, bei to turto nepaaiškinamo ar dėl nenustatytų priežasčių dingimo (nepastebėtos vagystės), vagystės be įsilaizimo ar plėšimo požymių, pametimo, trūkumų, nustatytų inventORIZACIJOS metu;

- 2.15. Įvykių, klaidų ir trūkumų, už kuriuos pagal garantiją arba įstatymuose nustatyta tvarka atsako gamintojas, pardavėjas, tiekėjas, rangovas, montuotojas, garantinį ar techninį aptarnavimą vykdanči įmonė ar organizacija. Jeigu draudėjas apdraustą turta ar jo dalį pagamino pats, tai jis prilyginamas šiame punkte išvardintiems asmenims;
- 2.16. Audros, potvynio, liūtis, krušos metu ar sniego slėgio veikos metu lietaus, krušos, vandens, sniego, drėgmės, purvo, vandens srauto nešami daiktai įsiveržė pro nesandarią, nevisiškai uždarytus langus, lauko duris ar kitas angas ar nesandarumus (kiaurą stogą, sienų įtrūkimus ir pan.), išskyrus tuos atvejus, kai šios angos atsirado dėl draudžiamosios įvykio;
- 2.17. Audros, potvynio, liūtis, krušos metu ar sniego slėgio veikos metu buvo sunaikintas, sugadintas ar prarastas klijojamas turtas, esantis lauke, stoginėse, atviruose priestatuose, statiniuose, dengtuose tik audiniais, plastmasine plėvele ar pan. medžiaga, išskyrus atvejus, kai šis turtas yra pritaikytas naudoti ar saugoti lauke, stoginėse, atviruose priestatuose, statiniuose, dengtuose tik audiniais, plastmasine plėvele ar pan. medžiaga.

MOBILIŲ MAŠINŲ IR ĮRENGINIŲ DRAUDIMO SĄLYGOS NR. 3.2.

Draudimo sutarčiai galioja šios papildomos sąlygos tik tuo atveju, kada draudimo liudijime nurodyta, kad draudimo sutarčiai taikomos šios Mobilijų mašinų ir įrenginių draudimo sąlygos Nr.3.2. Jei šios sąlygos neatitinka taisyklių bendrosios ar įmonės turto draudimo dalies sąlygų, vadovaujamosi Mobilijų mašinų ir įrenginių draudimo sąlygomis Nr.3.2. Jei draudimo liudijime nurodomos kitos papildomos sąlygos, kurios neatitinka ar papildo šias draudimo sąlygas, vadovaujamosi draudimo liudijime nurodytomis sąlygomis.

1. **Draudimo objektas**

Pagal šias sąlygas gali būti draudžiamas draudimo sutartyje nurodytos sausumos naudojamos mobilios mašinos ir/ar įrenginiai su jų eksploatacijai būtinais papildomais, neatskiriamai pritaikytais įrenginiais.

Kiekvienas apdraudžiamas objektas Draudimo sutartyje ar jos priede nurodomas atskirai su jam skirta draudimo suma. Mobilijų mašinų ir/ar įrenginių dalys, kurios nėra neatskiriamai pritvirtintos prie mobilios mašinos ar įrenginio, bei mobilijų mašinų/įrenginių atskirinės dalys apdraustos tik tuomet, jei tai nurodyta draudimo sutartyje. Pagal šias sąlygas nedraudžiamas:

 - transporto priemonės, pritaikytos tik kroviniams ar žmonėms pervežti;
 - vandens ir oro transporto priemonės, taip pat plaukiojantys įrenginiai ir platformos;
 - duomenų laikmenos (kaupikliai) bei duomenys;
 - eksploatacinės ir pagalbinės medžiagos, pavyzdžiui: degalai, chemikalai, filtravimo medžiagos, tepalai, aušinimo skysčiai, valymo priemonės ir pan.;
 - kitos dalys, kurios per mašinos ir/ar įrenginio eksploatacinį laikotarpį paprastai greitai susidėvi ir yra daug kartų keičiamos, pvz.: gražtai, peiliai, pjūklai, šlifavimo diskai, grandinės, diržai, formos, šampai, sietai, žarnos, filtrinės medžiagos, tekstilės bei dirbtinių medžiagų dangos, taip pat apsauginė danga, guoliai, frezos, trupintuvų kūjai ir plokštės;
 - pastoliai, liejimo formos, įvairūs instrumentai, įrankiai, statybinių medžiagų atsargos;

Visų rūšių gražtai, peiliai, pjūklai, šlifavimo diskai, grandinės, diržai, sietai, žarnos, kabeliai, transportierės juostos, padangos yra apdrausti tik nuo tokių nuostolių, kuriuos jie patiria draudžiamosios įvykio atveju apgadinus ir kitas apdrausto objekto dalis.
2. **Draudžiamieji įvykiai**

Jei draudimo liudijime nurodyta, kad draudimo sutarčiai taikomos Mobilijų mašinų ir įrenginių draudimo sąlygos Nr.3.2., draudžiamasis įvykis yra apdraustų mobilijų mašinų ir/ar įrenginių (įskaitant turta, įsigytą apdraustų investicijų metu) sunaikinimas, sugadinimas ar praradimas dėl bet kokių atsitikimų, staiga ir netikėtai įvykusių draudimo apsaugos galiojimo metu, išskyrus atsitikimus, kurie nurodyti kaip nedraudžiamieji šios draudimo apsaugos sąlygos 3. punkte, tačiau su sąlyga, kad buvo laikomasi visų kitų šiose taisyklėse bei sutartyje nustatytų sąlygų.
3. **Nedraudžiamieji įvykiai**

Draudimo išmoka nemokama, jeigu apdraustas turtas (įskaitant turta, įsigytą apdraustų investicijų metu) buvo sunaikintas, sugadintas ar prarastas arba atsirado nuostolių dėl bet kurio iš šių įvykių ar priežasčių (nedraudžiamieji įvykiai):

 - 3.1. Draudėjo ar jo atstovo tyčinių veiksmų, nukreiptų nepagrįstai ir neteisėtai gauti draudimo išmoką;
 - 3.2. Žemės drebinimo, grunto nusėdimo;
 - 3.3. Turto vidaus gedimų, kai žala atsiranda ne dėl išorinių jėgų poveikio turtui;
 - 3.4. Gaisro, ugnies ar sprogimo, kurie kilo pačiame apdraustame objekte, jei įvykio dieną objektas buvo senesnis nei 10 metų nuo pagaminimo dienos;

- 3.5. Sugadinimo, sunaikinimo ar praradimo pervežant vandens ar oro transporto priemonėmis;
- 3.6. Apdrausto turto eksploataavimo tuomet, kai jis yra techniškai netvarkingas ar (ir) jam buvo būtinas remontas, jeigu tai yra tiesioginė turto sunaikinimo, sugadinimo ar praradimo priežastis;
- 3.7. Augalų, žiurkių, vabzdžių ar kitokių parazitų bei gyvūnų tiesioginio poveikio;
- 3.8. Programų, duomenų bazių, esančių kompiuteriuose ar kitokuose įrenginiuose, sunaikinimo, sugadinimo ar praradimo, išskyrus atvejus, kai patys įrenginiai ar duomenų laikmenos sunaikinami, sugadinami ar prarandami dėl draudžiamosios įvykio;
- 3.9. Neišvengiamų natūralių procesų (korozijos, puvimo, natūralaus nusidėvėjimo ir pan.) bei laipsniško turto savybių visišką praradimo ar pablogėjimo. Laipsniškas turto savybių visišką praradimas ar pablogėjimas – pamažu vykstantis bei didėjantis turto fizinių, mechaninių, estetinių savybių pasikeitimas (struktūros, tekstūros, svorio, tūrio, atsparumo, stangrumo, tūsumo, elektrinių, magnetinių savybių keitimasis, dilimas, paviršiaus subraižymas, spalvos pasikeitimas ar kitoks sugadinimas, pamatų, sienų pasvirimas, skilimas, trupėjimas ir pan.). Draudimo išmoka nemokama tik už turta, sugadintą, sunaikintą ar prarastą tiesiogiai dėl šių procesų;
- 3.10. Karo veiksmų, ypatingosios padėties įvedimo, masinių neramumų (streikų, teroristinių aktų ir pan.), branduolinės energijos poveikio. Terorizmas – asmens ar asmenų veiksmas, veiksmai arba grasinimai atlikti tokį veiksmą ar veiksmus politiniais, religiniais, ideologiniais ar panašiais tikslais, dėl kurių padaroma ar gali būti padaryta žala.
- 3.11. Sprogimo panaudojant įtaisą gamybos proceso metu (atliekant kasybos, statybos ir pan. darbus);
- 3.12. Sprogimo ar trūkimo, įvykusio garo katiluose, vidaus degimo variklyje arba aukšto slėgio katiluose. Draudimo išmoka nemokama tik už turta, kuris sunaikintas, sugadintas ar prarastas tiesiogiai dėl šių procesų.
- 3.13. Brokuotų, netinkamų dalių, medžiagų, įrengimų naudojimo, turto projekcinio apkrovimo sąmoningo viršijimo, jeigu draudėjas apie šias aplinkybes žinojo ar privalėjo žinoti;
- 3.14. Elektros energijos, dujų, skysčių, šilumos, kitų gamybų (veiklų) reikalingų elementų tiekimo nutūkimo ar nepakankamo tiekimo, išskyrus atvejus, kai tai atsitinka dėl draudžiamosios įvykio;
- 3.15. Sukčiavimo, t.y. apdrausto turto užvaldymo arba teisės į tą turta įsigijimo apgaule ar piktnaudžiaujant pasitikėjimu bei to turto nepaaiškinamo ar dėl nenustatytų priežasčių dingimo (nepastebėtos vagystės), vagystės be įsilaizimo ar plėšimo požymių, pametimo, trūkumų, nustatytų inventORIZACIJOS metu;
- 3.16. Įvykių, klaidų ir trūkumų, už kuriuos pagal garantiją arba įstatymuose nustatyta tvarka atsako gamintojas, pardavėjas, tiekėjas, rangovas, montuotojas, garantinį ar techninį aptarnavimą vykdanči įmonė ar organizacija. Jeigu draudėjas apdraustą turta ar jo dalį pagamino pats, tai jis prilyginamas šiame punkte išvardintiems asmenims;
- 3.17. Audros, potvynio, liūtis, krušos metu ar sniego slėgio veikos metu lietaus, krušos, vandens, sniego, drėgmės, purvo, vandens srauto nešami daiktai įsiveržė pro nesandarią, nevisiškai uždarytus langus, lauko duris ar kitas angas ar nesandarumus (kiaurą stogą, sienų įtrūkimus ir pan.), išskyrus tuos atvejus, kai šios angos atsirado dėl draudžiamosios įvykio;
- 3.18. Draudėjas ar jo atstovas, valdytojas buvo nebūlavęs, apsvaigęs nuo narkotikų ar kitų svaiginamųjų medžiagų. Šių taisyklių prasme asmuo laikomas nebūlavęs, jei iškvėptame ore, kraujyje, šlapime, seilėse ar kituose organizmo skysčiuose leidžiama maksimali etilo alkoholio koncentracija yra 0,4 ar daugiau promilų;
- 3.19. Atliekant darbus hidrotechninės statybose, vandeninguose ir/ar pelkėtose vietose (pelkėse, raistuose, durpynuose, potvynio zonoje, upių deltoje), ant plaukiojančių aikštelių, ant nesutvirtintų šlaitų bei atliekant požeminis darbus;
- 3.20. Mobilijų mašiną ir/ar įrenginį naudojo asmuo, neturintis tam reikalingos kvalifikacijos, teisės ar leidimo;
- 3.21. Mobilij mašina ir/ar įrenginys ne darbo metu buvo paliktas neužrakintas, įrengtos apsaugos sistemos nebuvo įjungtos, nebuvo perkeltas į aptvertą, stebimą arba saugomą teritoriją ar palatą;
- 3.22. Mobilij mašina buvo naudojama ne pagal tiesioginę paskirtį.
4. **Draudimo suma ir Draudimo vertė**
- 4.1. Mobilios mašinos ir/ar įrenginiai, kurie draudimo sutarties sudarymo dieną yra ne senesni nei 3 metai nuo pagaminimo dienos, jei draudimo liudijime nenurodyta kitaip, draudžiami nauja atkuriamąja verte.
- 4.2. Mobilios mašinos ir/ar įrenginiai, kurie sutarties sudarymo dieną yra 3 metų ir senesni nuo pagaminimo dienos, draudžiami likutine verte. Likutinė vertė apskaičiuojama iš naujos atkuriamosios vertės atimant nusidėvėjimo procentą, kuris pateiktas lentelėje Nr. 2 ir priklauso nuo mobilios mašinos ar įrenginio amžiaus;

5. **Draudimo vieta**
Draudžiamoms mobilioms mašinoms ir/ar įrenginiams draudimo apsauga galioja Lietuvos Respublikos teritorijoje, jeigu draudimo sutartyje nenustatyta kitaip.
6. **Žalos nustatymo ir draudimo išmokos mokėjimo papildomos sąlygos**
Šių taisyklių II dalies 10 punkto „Nuostolio nustatymo ir draudimo išmokos mokėjimo tvarka“ papildoma šiomis sąlygomis:
 - 6.1. kai mobilios mašinos ir/ar įrenginiai apdrausti nauja atkuriamąja verte, ir dėl draudžiamąjo įvykio yra sugadinti ir remontas yra ekonomiškai pagrįstas, keičiant sugadintas detales naujomis nusidėvėjimas neskaiciuojamas;
 - 6.2. kai mobilios mašinos ir/ar įrenginiai apdrausti likutine verte, ir dėl draudžiamąjo įvykio sugadinti ir remontuojami, nuostolis už keičiamas naujas originalias detales, agregatus bei kitus reikmenis apskaičiuojamas atsižvelgiant į mobilių mašinų ar įrengimų nusidėvėjimą, kaip nurodyta lentelėje Nr. 1. Kuomet sugadintos ar sunaikintos mobilių mašinų ar įrengimų detalės keičiamos padėvėtomis, tai nusidėvėjimas neskaiciuojamas;
 - 6.3. kai mobilios mašinos ir/ar įrenginiai apdrausti nauja atkuriamąja verte arba likutine verte, ir dėl draudžiamąjo įvykio yra sunaikinti ar prarasti tai nuostolis nustatomas vadovaujantis mobilios mašinos ir/ar įrenginio likutine verte, tačiau ne daugiau nei mobilios mašinos ir/ar įrenginio draudimo suma ir rinkos vertė nuostolio skaičiavimo dieną. Likutinė vertė apskaičiuojama iš naujos atkuriamosios vertės atimant nusidėvėjimo procentą, kuris pateiktas lentelėje Nr. 2 ir priklauso nuo mobilios įrengimo amžiaus.
 - 6.4. Rinkos vertė yra laikoma pinigų suma, kurios reikia tam, kad būtų galima įsigyti tos pačios paskirties, amžiaus, analogiškų parametrų ir techninių charakteristikų naudotą mobilią mašiną ir/ar įrenginį.
 - 6.5. Jeigu pažeistos dalys yra keičiamos, nors jas galima remontuoti nepažeidžiant saugios eksploatacijos taisyklių, tai draudikas atlygina tik tas išlaidas, kurios būtų reikalingos sugadintiems daiktams remontuoti.
 - 6.6. Nuostolio dydis sumažinamas atėmus liekanų vertę.
 - 6.7. Mobilios mašinos ar įrenginio remonto metu išaiškėjus paslėptiems sugadinimams, nenustatytiems defektavimo metu, Draudėjas (Draudėjo atstovas) nedelsdamas privalo apie tai raštu informuoti Draudiką, kuris atlieka papildomą apdrausto objekto apžiūrą. To nepadarius, draudimo išmoka už paminėtų sugadinimų remontą (pašalinimą) nėra mokama.

Lentelė Nr.1

Mobilios mašinos ar įrenginio amžius metais	<1	1	2	3	4	5	6	7
Nusidėvėjimas, %	netaikomas	netaikomas	5	10	15	20	25	30

Mobilios mašinos ar įrenginio amžius metais	8	9	10	11	12	13	14	15 ir daugiau
Nusidėvėjimas, %	35	40	45	50	55	60	65	70

Lentelė Nr.2

Mobilios mašinos ar įrenginio amžius metais	<1	1	2	3	4	5	6	7
Nusidėvėjimas, %	20	24	31	38	45	52	59	66

Mobilios mašinos ar įrenginio amžius metais	8	9	10	11	12	13	14	15 ir daugiau
Nusidėvėjimas, %	73	78	82	84	86	88	89	90

VERSO NUTRŪKIMO DRAUDIMO SĄLYGOS NR. 3.3.

Draudimo sutarčiai galioja šios papildomos sąlygos tik tuo atveju, kada draudimo liudijime nurodyta, kad draudimo sutarčiai taikomos šios Verslo nutrūkimo draudimo sąlygos Nr.3.3. Jei draudimo liudijime nurodomos kitos papildomos sąlygos, kurios neatitinka ar papildo šias draudimo sąlygas, vadovaujamas draudimo liudijime nurodytomis sąlygomis.

1. **Draudimo objektas**
Draudimo objektas yra draudėjo finansiniai nuostoliai, atsiradę dėl to, kad draudėjas yra priverstas nutraukti verslą ar sumažinti jo apimtį dėl verslui naudojamo turto sunaikinimo, sugadinimo ar praradimo dėl šiose taisyklėse nurodyto draudžiamąjo įvykio, atsitikusio sutarties galiojimo metu (toliau tekste – Verslo nutrūkimas). Draudimo sutartyje finansiniai nuostoliai grupuojami į:
 - 1.1. bendrojo pelno netekimą;
 - 1.1.1. grynojo pelno netekimą;
 - 1.1.2. pastovias sąnaudas;
 - 1.2. kintamą darbo užmokestį;
 - 1.3. papildomas išlaidas;

Atendris pelnas – pajamos iš apdraustos veiklos atmetus kintamas išlaidas.

Grynasis pelnas – tai suma, apskaičiuojama iš apdraustosios įmonės bendrojo pelno atimant apdraustosios įmonės draudžiamąsias pastovias sąnaudas, nurodytas draudimo sutartyje.

- Pastovios sąnaudos* – išlaidos, kurios nekinta ir nepriklauso nuo gaminamos produkcijos kiekio ar vykdomos veiklos apimčių. Tokios išlaidos yra:
- nekintamas darbo užmokestis;
 - mokėjimai finansinėms institucijoms;
 - ilgalaikio turto amortizaciniai atskaitymai;
 - kiti mokesčiai ir mokėjimai, kurie nepriklauso nuo draudėjo pajamų iš apdraustos veiklos;
- Kintamos darbo užmokestis* – darbo užmokestis, kuris priklauso nuo apyvartos (pagamintos produkcijos) ar išdirbio. Tai darbuotojų, dirbančių gamyboje, darbo užmokestis bei komisiniai atlyginimai (įtraukiant visus privalomus mokesčius).
- Papildomos išlaidos* – protingos, ekonomiškai pagrįstos išlaidos, skirtos Verslo nutrūkimui išvengti ar sumažinti, tokios kaip:
- papildomas užmokestis už darbo viršvalandžius;
 - papildomų patalpų, įrengimų nuoma;
 - pagreiktas pristatymas;
 - papildomos specialistų komandiruotės;
 - laikini statinių statymas;
 - papildomos išlaidos skelbimams ir reklamai;
 - kitos protingos, ekonomiškai pagrįstos, išlaidos, skirtos išvengti ar sumažinti Verslo nutrūkimo nuostolius po draudžiamąjo įvykio, kurių draudėjas nebūtų patyręs, jei nebūtų atsitikęs draudžiamasis įvykis.
- 1.4. Verslo nutrūkimo finansiniai nuostoliai nelaikomos (nedraudžiamos sąnaudos) kintamos išlaidos. *Kintamos išlaidos* – išlaidos, kurios kinta priklausomai nuo pajamų iš apdraustos veiklos apimčių. Tokios išlaidos yra:
 - išlaidos žaliavoms, pagrindinėms ir pagalbinėms medžiagoms, prekėms, komplektuojamiesiems gaminiams, - ryšiams, energijai, jei tai nėra pastovios išlaidos, skirtos minimaliems įmonės poreikiams patenkinti;
 - akcizo, pridėtinės vertės ir kiti mokesčiai bei muitai už parduodamas prekes ar suteikiamas paslaugas;
 - išsiunčiamų prekių gabavimo išlaidos (frachtas), jei nėra anksčiau Draudėjo prisimtu (įsipaigojimu (nėra sutarta dėl tolesnio nepertraukiamo apmokėjimo);
 - nu apyvartos priklausiančios draudimo įmokos;
 - kiti nu apyvartos priklausantys mokesčiai;
 - pajamos ir išlaidos, nesusijusios su draudžiama veikla.
 - 1.5. Šios Verslo nutrūkimo draudimo papildomos sąlygos galioja tik kartu su Draudiką pagal šias Taisyklių sąlygas apdrausto turto draudimo sutartimi, kuria apdraustas galintis daryti įtakos verslo nutrūkimui turtas.
 2. **Draudimo suma ir draudimo vertė**
 - 2.1. Draudimo suma nustatoma kiekvienai draudžiamai finansinių nuostolių grupei.
 - 2.2. Jei draudimo suma bendrajam pelnui nustatyta didesnė ar mažesnė nei draudimo vertė, yra, atitinkamai, draudimas padidinta suma ar nevisiškas draudimas, ir galioja atitinkamos Lietuvos Respublikos įstatymų nuostatos, išskyrus kai draudimo sutartyje nustatyta, kad tai pirmosios rizikos draudimas. Draudimo padidinta suma ir nevisiško draudimo nuostatos galioja ir tuo atveju, jei Draudėjo verslui vystantis geriau ar blogiau nei planuota, gaunamas didesnis ar mažesnis bendrasis pelnas, nei prognozuota prieš sudarant draudimo sutartį.
 - 2.3. Draudimo vertė – pinigais išreikšta bendrojo pelno ir kintamo darbo užmokesčio suma, kurią Draudėjas gautų/patirtų per atsakomybės laikotarpį, jei nebūtų verslo nutrūkimo. Už draudimo vertės nustatymą atsakingas Draudėjas.
 3. **Draudžiamieji įvykiai**
 - 3.1. Įvykis laikomas draudžiamuoju ir draudikas šiose taisyklėse, papildomose sąlygose bei draudimo sutartyje nustatytiomis sąlygomis atlygina draudėjų verslo nutrūkimo finansinius nuostolius, jei draudėjo įmonė turėjo nutraukti sutartyje nurodytą verslą, ar sumažinti jo apimtį, dėl draudėjo turto, esančio draudimo sutartyje nurodytoje draudimo vietoje, sunaikinimo, sugadinimo, praradimo ar dingimo dėl draudžiamųjų įvykių, nurodytų draudėjo turto draudimo liudijime.
 4. **Nedraudžiamieji įvykiai**
 - 4.1. Draudikas neatlygina draudėjo verslo nutrūkimo finansinių nuostolių, jei draudėjo įmonė turėjo nutraukti sutartyje nurodytą verslą, ar sumažinti jo apimtį, dėl draudėjo turto, esančio draudimo sutartyje nurodytoje draudimo vietoje, sunaikinimo, sugadinimo, praradimo ar dingimo dėl šių Taisyklių, II dalies, 3 punkte nurodytų nedraudžiamųjų įvykių.
 - 4.2. Draudikas nekompensuoja tų finansinių nuostolių dėl Verslo nutrūkimo, kurie buvo patirti dėl to, kad įvykio metu buvo sugadintas, sunaikintas ar prarastas turtas, kuris įvykio dieną nebuvo apdraustas pagal su Draudiką sudarytą turto draudimo sutartį.
 - 4.3. Pagal šias taisykles neatlyginami nuostoliai dėl Verslo nutrūkimo, jei sunaikinamas, sugadinamas ar prarandamas šis turtas: autotransporto priemonės, eksploatuojamos viešojo naudojimo keliuose, geležinkelio transporto priemonės, orlaiviai, laivai, žemės sklypai, vandens telkiniai, jei draudimo sutartyje nenustatyta kitaip.
 5. **Draudimo vieta**
 - 5.1. Draudimo vieta – draudimo sutartyje nurodytu adresu esantys pastatai, patalpos, žemės sklypai ar teritorijos,

- kuriose galioja draudimo apsauga vykstant apdraustą verslą.
6. **Apdraustas verslas**
 - 6.1. Apdraustas verslas - verslas, kuriam taikoma šiose taisyklėse nustatyta draudimo apsauga. Draudžiamas verslas nustatomas draudimo sutartyje.
 7. **Atsakomybės laikotarpis**
 - 7.1. Atsakomybės laikotarpis – tai maksimalus laikotarpis, nustatytas draudimo sutartyje, per kurį susidarę finansiniai nuostoliai yra skaičiuojami ir už juos mokama draudimo išmoka. Jei prasideda, kai pradėdami patirti finansiniai nuostoliai. Jei finansinių nuostolių atsiradimo pradžia nesutampa su draudžiamąjo įvykio data, apie finansinių nuostolių pradžia, kita darbo dieną nuo pastebėjimo, Draudėjas privalo raštu informuoti Draudiką.
 - 7.2. Finansiniai nuostoliai pradėdami skaičiuoti nuo to momento, kai dėl draudžiamąjo įvykio nutruksta draudžiamas verslas ar sumažėja iš jo gaunamos pajamos ir skaičiuojami, kol nelieka nutrūkimo ir pajamų sumažėjimo (toliau – nuostolių apskaičiavimo laikotarpis), tačiau ne ilgiau nei atsakomybės laikotarpis.
 8. **Iškaita**
 - 8.1. Besąlyginė iškaita (laukimo laikotarpis) – sutartyje nustatytas laikotarpis, prasidedantis nuo verslo nutrūkimo pradžios, kurio metu patirti verslo nutrūkimo nuostoliai neatlyginami. Draudiko ir draudėjo susitarimu, draudimo sutartyje vietoj laukimo laikotarpio gali būti nustatyta pinigų suma, kurios kiekvieno draudiminio įvykio atveju neatlygina draudikas.
 9. **Nuostolio nustatymas**
 - 9.1. Nuostolių dėl Verslo nutrūkimo yra laikoma:
 - 9.1.1. grynajam pelnui: per nuostolių apskaičiavimo laikotarpį susidaręs skirtumas tarp grynojo pelno, kuris būtų gautas, jei nebūtų atsitikęs draudžiamasis įvykis, ir tarp gauto grynojo pelno;
 - 9.1.2. pastoviom sąnaudoms: per nuostolių apskaičiavimo laikotarpį susidariusios apdraustos pastovios sąnaudos, tačiau tik tiek, kiek jų nepadengia likusi apdrausta veikla;
 - 9.1.3. papildomoms išlaidoms: protingos, ekonomiškai pagrįstos papildomos išlaidos, patirtos dėl Verslo nutrūkimo.
 - 9.2. Apskaičiuojant nuostolį:
 - 9.2.1. finansiniai nuostoliai, susidarę dėl gamybos procesų patobulinimų, išplėtimų ar kitokių pakeitimų, lyginant su padėtimi, buvusia iki įvykio, neįtraukiami į nuostolių sumą;
 - 9.2.2. į nuostolių sumą neįtraukiami nuostoliai dėl draudėjų darbų nevykdymo, atsirandančių kai draudėjas negali laiku skirti pakankamų lėšų sunaikintam, sugadintam ar prarastam turtui įsigyti ar atstatyti;
 - 9.2.3. finansiniai nuostoliai, kurie atsiranda dėl to, kad įranga, analogiška sugadintai, negaminama ar nebegaminama jei tinkamos atsarginės dalys ar nėra įmanoma ją tinkamai aptarnauti, neįtraukiami į nuostolių sumą.
 - 9.3. Nustatant Verslo nutrūkimo finansinius nuostolius turi būti atsižvelgiama į visas aplinkybes (pokyčius rinkoje, įprastinius verslo stabdymus, verslo vystymąsi ir pan.), kurios per nuostolių įvertinimo laikotarpį būtų lėmusios Verslo eigą ir jos rezultatus, jeigu Verslas nebūtų nutrauktas.
 - 9.4. Kai dėl nuostolio dydžio ir įvykio priežasties tarp šalių kyla nesutarimų, draudikas ir draudėjas gali susitarti, kad nuostolio dydį ir įvykio priežastis nustatytų ekspertai. Ekspertai skiriami įstatymų nustatyta tvarka. Ekspertų išvados yra privalomos, jeigu neįrodyta, kad jos aiškiai skiriasi nuo tikrosios padėties. Remdamasis šiomis išvadomis, draudikas apskaičiuoja draudimo išmoka.
 10. **Draudėjo ir draudiko teisės ir pareigos**
 - 10.1. **Draudimo sutarties galiojimo metu, draudėjas privalo:**
 - 10.1.1. vesti buhalterinę apskaitą. Pastarųjų 3 metų inventorizacijos duomenys, finansinės atskaitomybės dokumentai turi būti saugomi, taip pat turi būti padarytos jų patvirtintos kopijos ir saugomos atskirai nuo originalų taip, kad nebūtų sunaikintos dėl to paties įvykio (pvz. gaisro). Šios sąlygos nevykdomas yra esminis draudimo sutarties pažeidimas.
 - 10.2. **Įvykus įvykiui, kuris gali būti draudžiamuoju pagal draudimo sutarties sąlygas (toliau – Įvykis), draudėjas privalo:**
 - 10.2.1. pateikti draudikui turimus dokumentus, reikalingus nuostolių dydžiui nustatyti: einamųjų finansinių metų ir praėjusių 3 metų finansinės atskaitomybės dokumentus, inventorizacijos dokumentus, verslo planą ateinančiam laikotarpiui, sutartis įtakojančias bendrąjį pelną, sąmatas, sąskaitas pagrindiančias papildomas išlaidas, kitus dokumentus, kurie reikalingi įvykio aplinkybėms ar nuostolio dydžiui pagrįsti.
 - 10.3. Įvykus draudžiamajam įvykiui Draudikas turi teisingai derėtis su įmonėmis, asmenimis, galinčiais atkurti sunaikintą, sugadintą, prarastą turtą, su įrengimų ar jų dalių tiekėjais dėl atkūrimo, pristatymo, montavimo terminų, siekiant sumažinti nuostolius.
 11. **Draudimo išmokos mokėjimas**
 - 11.1. Draudimo išmoka pradėdama mokėti per 15 dienų po to, kai draudikui pateikiami dokumentai, pagrindžiantys draudiminį įvykį.
 - 11.2. Draudimo išmoka mokama periodiniais mokėjimais kas mėnesį už per praėjusių mėnesį patirtus nuostolius, jei šalys nesusitaria kitaip.